

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОКО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Освітньо-професійна програма
«Економіка»
Спеціальність 051
«Економіка»
Група 2БЕП-32

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеню першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему: **Напрями підвищення ефективності
зовнішньоекономічної діяльності підприємства ПАТ
"Одеський консервний завод дитячого харчування"**

Проектний матеріал складається з пояснювальної записки на 57 сторінках та ілюстративного матеріалу

Студент _____ (Л. Руденко)

Керівник _____ (викладач, І. С. Касапова)

До захисту допущений

Завідувач кафедри _____ (Хачатурян О. С.)

Завідуючий відділенням _____ (Воронкова Ю.В.)

Захист «   » _____ 20   р.   Протокол ДКК № _____

Оцінка ДКК _____

Секретар ДКК _____

АНОТАЦІЯ
на кваліфікаційну роботу бакалавра
Руденко Лілії

КРБ містить 54 сторінок, 13 таблиць, 4 рисунків, список використаних джерел з 24 найменувань, 3 додатки.

Мета дослідження - проаналізувати теоретичні та методичні напрями підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Завдання дослідження, які поставлені та вирішені для досягнення мети роботи:

- Аналіз внутрішнього стану підприємства.
- Оцінка власних ресурсів: Аналіз можливостей підприємства, оцінка його потужностей та слабких сторін, що впливають на зовнішньоекономічну діяльність.
- Оцінка рентабельності зовнішньоекономічної діяльності.
- Розробка стратегії входу на зовнішні ринки: Визначення ключових ринків для розширення, а також розробка стратегій входу на ці ринки.
- Оптимізація логістичних процесів: Розробка оптимальних логістичних схем, які допоможуть скоротити витрати та час доставки товарів.
- Розробка маркетингової стратегії: Створення ефективних маркетингових кампаній для просування продукції на зовнішніх ринках, з урахуванням особливостей цих ринків.
- Моніторинг і регулювання ризиків: Визначення потенційних ризиків, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю, та розробка стратегій їх мінімізації.

Об'єкт дослідження – показники ефективного внутрішнього фінансового стану підприємствата зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

За результатами виконаної роботи сформульовані висновки.

Одержані результати можуть бути використані для розвитку підприємства.

Рік виконання роботи - 2023 рік.

Рік захисту роботи – 2023 рік.

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства як основна форма господарювання в сучасних мовах є дуже важливим для українських підприємств.

Діяльність ЗЕД підприємств важлива для економіки України, особливо під час війни, оскільки сприяє залученню іноземних інвестицій, стимулює технологічний розвиток, забезпечує робочі місця та підвищує конкурентоспроможність країни на міжнародному ринку.

Враховуючи це, зовнішньоекономічна діяльність може стати важливим стратегічним інструментом для підприємств в умовах війни, що дозволить зберегти виробництво, збут та дохідність, а також забезпечити стійкість та розвиток у непевних умовах.

Для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності необхідний детальний аналіз важливості зовнішньоекономічної діяльності та питання визначення економічної ефективності.

Постановка проблеми. Проблема визначення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства потребує детального аналізу визначення відповідних критеріїв ефективності та встановлення системи показників.

Комплексне вирішення проблеми пошуку можливих шляхів підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств є складним і водночас надзвичайно актуальним завданням.

Мета дослідження - проаналізувати теоретичні та методичні напрями підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Завдання дослідження, які поставлені та вирішені для досягнення мети роботи:

- Аналіз внутрішнього стану підприємства.
- Оцінка власних ресурсів: Аналіз можливостей підприємства, оцінка його потужностей та слабких сторін, що впливають на зовнішньоекономічну діяльність.

Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата

- Оцінка рентабельності зовнішньоекономічної діяльності.
- Розробка стратегії входу на зовнішні ринки: Визначення ключових ринків для розширення, а також розробка стратегій входу на ці ринки.
- Оптимізація логістичних процесів: Розробка оптимальних логістичних схем, які допоможуть скоротити витрати та час доставки товарів.
- Розробка маркетингової стратегії: Створення ефективних маркетингових кампаній для просування продукції на зовнішніх ринках, з урахуванням особливостей цих ринків.
- Моніторинг і регулювання ризиків: Визначення потенційних ризиків, пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю, та розробка стратегій їх мінімізації.

Об'єкт дослідження – показники ефективного внутрішнього фінансового стану підприємства зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Методи дослідження, які використовувалися в процесі дослідження та обробки матеріалів: абстрактно-логічний, аналіз і синтез, порівняльний, коефіцієнтний, табличний методи, логічний та системний аналіз.

Структура роботи. Основна частина бакалаврської роботи складається з трьох розділів. У першому розділі розглянуто еоретичні та методологічні основи підвищення ефективності виробництва. Вивчено порядок визначення показників ефективності фінансових результатів та значення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.

У другому розділі проаналізовано показники діяльності підприємства. Також проаналізовані результати зовнішньоекономічної діяльності. Проведений СВОТ-аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Виявлені певні недолки та загрози.

У третьому розділі надані рекомендації щодо шляхів удосконалення зовнішньоекономічної діяльності.

Аналіз ефективності операцій ЗЕД дозволив виявити наявні проблеми в організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства АТ «Одеський

						Лист
						7
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

консервний завод дитячого харчування». Тому було виокремлено певні напрями удосконалення організації експортно-імпортних операцій

Розглянувши всі запропоновані напрями, було вибрано заходи, впровадження яких найбільше впливає на ефективність організації зовнішньоекономічної діяльності.

Обрана стратегія полягає у виборі переходу до інших умов транспортування товару від морського до залізничного транспорту. Це дозволить здешевити вартість контейнеру на 300 дол.США, або на 11,4 тис.грн. за одиницю.

Реалізація даної стратегії дозволить зменшити собівартість продукції, збільшити прибуток. А розширення асортименту та залучення нових технологій виробництва збільшить доходи від реалізації і, тим самим, забезпечить прибутковість ЗЕД підприємства.

У третьому розділі було економічно обгрунтовано ефективність впровадження запропонованих заходів.

						Лист
						8
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та особливості ефективності господарської діяльності підприємства

Ефективність господарської діяльності підприємства є важливим аспектом його успішного функціонування та конкурентоспроможності. Вона означає ступінь досягнення поставлених цілей і задач за рахунок використання доступних ресурсів.

Особливості ефективності господарської діяльності підприємства включають:

1. Багатоаспектність: ефективність може вимірюватися в різних аспектах, таких як фінансова ефективність, ефективність використання ресурсів, ефективність виробництва, ефективність інновацій та т.д.

2. Відносність: ефективність є відносною і залежить від конкретних цілей підприємства, його стратегії, ринкового середовища та інших факторів.

3. Динамічність: ефективність не є статичною, вона може змінюватися з часом відповідно до змін у внутрішніх та зовнішніх умовах підприємства.

4. Зв'язок з прибутком: ефективна господарська діяльність часто призводить до збільшення прибутку та створення цінності для акціонерів.

5. Стратегічний підхід: ефективність вимагає стратегічного підходу до управління ресурсами, організації роботи, управління ризиками та інновацій.

Для підвищення ефективності господарської діяльності підприємства можна використовувати різні методи, такі як оптимізація процесів, впровадження новітніх технологій, підвищення кваліфікації працівників, використання стратегій управління якістю, постійне вдосконалення.

Ефективність підприємства – це комплексна оцінка кінцевих результатів використання необоротних активів та оборотних активів, трудових і фінансових ресурсів за певний період часу [1, с. 506].

						Лист
						9
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Визначається ефективність діяльності підприємства, як відношення результатів діяльності (рис. 1.1.1) до ресурсів (витрат) підприємства (рис. 1.1.2).

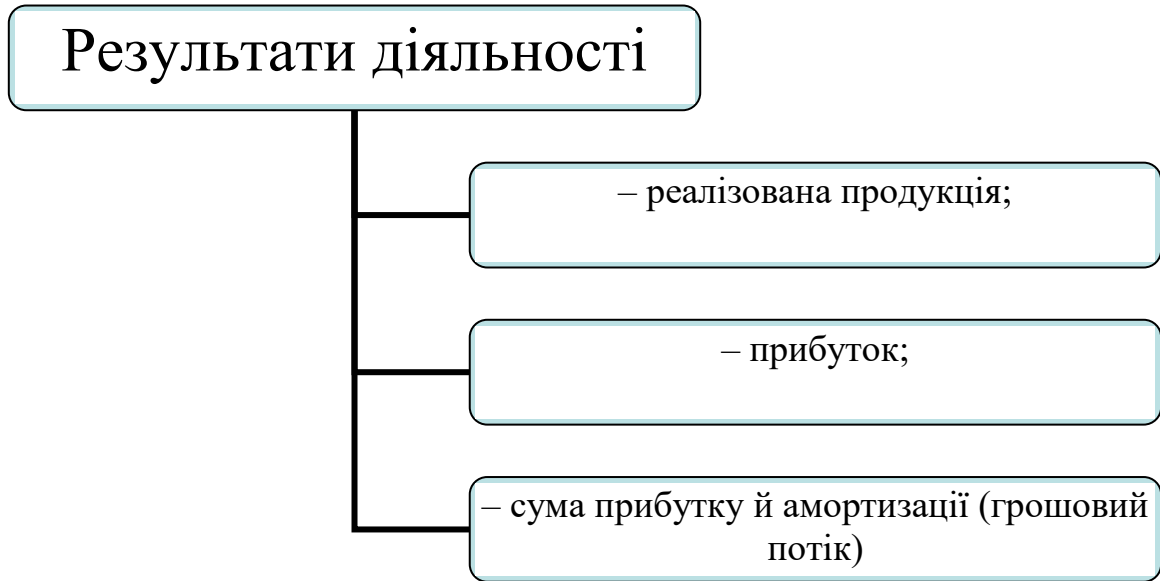

Рис. 1.1.1. Результати діяльності підприємства
(Сформовано автором на основі джерела: [1])

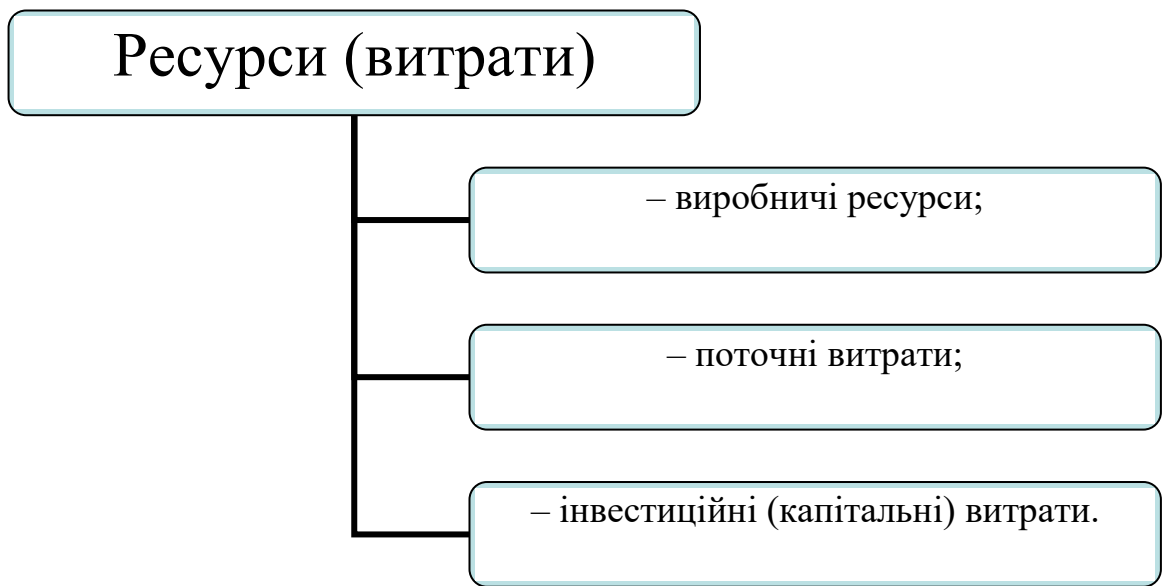

Рис. 1.1.2. Ресурси (витрати) підприємства
(Сформовано автором на основі джерела: [1])

Більш детально розглянемо поняття «фінансова ефективність», «ефективність використання ресурсів», «ефективність виробництва», «ефективність інновацій».

Фінансова ефективність - це концепція, яка вказує на те, як ефективно компанія або індивід використовує свої фінансові ресурси для досягнення своїх цілей. Це часто вимірюється за допомогою показників, таких як рентабельність активів (ROA), рентабельність капіталу (ROE), маржинальність, віддача від інвестицій (ROI) та інші.

Наприклад, компанія може мати високу фінансову ефективність, якщо вона вміє генерувати високі прибутки від своїх активів або інвестицій. З іншого боку, індивідуум може бути фінансово ефективним, якщо він вміє максимізувати свої заощадження та інвестиції.

Загалом, фінансова ефективність може допомогти компаніям і людям зрозуміти, як вони можуть оптимізувати використання своїх фінансових ресурсів, щоб досягти більшої віддачі або досягти своїх цілей швидше або з меншими зусиллями.

Ефективність використання ресурсів показує наскільки добре організація, компанія використовує доступні ресурси для досягнення своїх цілей. Це може включати такі ресурси, як час, гроші, трудові ресурси, матеріали та енергія.

Ефективне використання ресурсів вимагає планування, управління та оптимізацію. Ви можете виміряти ефективність використання ресурсів, порівнюючи вихідні результати з витратами ресурсів. Наприклад, якщо ви виробляєте продукт, ви можете порівняти кількість продуктів, які ви виготовляєте, з кількістю використаних матеріалів або витраченим часом.

Для покращення ефективності використання ресурсів можна використовувати такі стратегії, як автоматизація процесів, покращення процесів, використання більш ефективних технологій, навчання персоналу та використання методів управління проектами та ресурсами.

Ефективність виробництва - це показник, який оцінює ступінь використання ресурсів на виробництво товарів та послуг. Це відношення обсягу виробничого вихідного сигналу до витрат, які були здійснені для його отримання.

						Лист
						11
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Ефективність об'єкта господарювання може бути визначена як ступінь досягнення поставлених цілей за рахунок використання доступних ресурсів. Вона включає в себе кілька аспектів, зокрема:

1. Економічна ефективність: це відношення між виробничими зусиллями (витратами, наприклад, грошовими, матеріальними, трудовими) та отриманими результатами (доходами). Чим вище економічна ефективність, тим краще.

2. Оперативна ефективність: вона вимірює, наскільки добре об'єкт господарювання використовує свої ресурси в короткостроковому періоді. Це може включати в себе показники продуктивності праці, швидкість обороту запасів, ефективність використання обладнання тощо.

3. Стратегічна ефективність: вона визначає, наскільки добре об'єкт господарювання реалізує свою довгострокову стратегію. Це може включати в себе оцінку ринкової долі, зростання доходів, задоволення клієнтів, стійкість до зовнішніх шоків і т.д.

Всі ці аспекти ефективності взаємопов'язані, але можуть вимагати різних стратегій для оптимізації. Для досягнення найвищої загальної ефективності керівництву об'єкта господарювання може знадобитися враховувати всі ці фактори.

Ефективність виробництва може бути збільшена шляхом зменшення витрат на виробництво при стабільному або збільшеному виробничому обсязі. Вона може бути покращена за допомогою таких засобів:

1. Оптимізація процесів: Вдосконалення виробничих процесів може зменшити витрати часу і матеріалів.

2. Технологічне оновлення: Інвестиції в нові технології можуть покращити продуктивність та зменшити витрати.

3. Покращення якості ресурсів: Забезпечення високоякісних матеріалів та навчання працівників може збільшити продуктивність.

4. Менеджмент якості: Керування якістю продукції може знизити витрати на брак та витрати на повторне виробництво.

						Лист
						12
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

5. Інновації: Проведення досліджень та розробок може привести до винаходу нових, більш ефективних методів виробництва.

Зазначимо, що є два основних типи ефективності виробництва: технічна ефективність (використання ресурсів якомога повніше) та економічна ефективність (виробництво товарів та послуг за найнижчою можливою вартістю).

Ефективність інновацій може бути оцінена за допомогою ряду показників. Важливо зазначити, що оцінка ефективності може варіюватися в залежності від типу інновації та контексту, в якому вона застосовується. Декілька можливих показників ефективності інновацій включають:

Повернення інвестицій (ROI): Оцінює дохід, отриманий від інновації, у порівнянні з вкладеними в неї коштами.

Підвищення продуктивності: Інновації можуть підвищувати продуктивність працівників або процесів.

Кількість нових продуктів або послуг: Це показує, наскільки організація здатна створювати нові продукти або послуги через свої інноваційні зусилля.

Рівень задоволеності клієнтів: Інновації, що поліпшують взаємодію з клієнтами або якість продуктів або послуг, можуть підвищити рівень задоволеності клієнтів.

Частка ринку: Інновації можуть допомогти організації збільшити свою частку ринку.

Патентна активність: Для технологічних інновацій кількість поданих та отриманих патентів може бути індикатором інноваційної діяльності.

Екологічна стійкість: Для інновацій, що спрямовані на зменшення впливу на навколишнє середовище, можна враховувати показники екологічної стійкості.

Кожна організація має вибирати показники, що найкраще відповідають її стратегії інновацій.

1.2. Головні чинники формування показників економічної ефективності

Ефективність виробництва зазвичай вимірюється за допомогою показників продуктивності, які можуть бути підвищені через ряд чинників. Кількісне

						Лист
						13
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

вираження цього критерію відображається через систему показників економічної ефективності виробництва (рисунок 1.2.3).

Економічна ефективність відображає рівень використання ресурсів для досягнення певних цілей. Показники економічної ефективності формуються на основі декількох основних чинників:

Використання ресурсів: Ступінь використання матеріальних, фінансових та людських ресурсів впливає на економічну ефективність. Оптимізація використання ресурсів може підвищити ефективність.

Технологічні засоби: Технологічні рішення та інновації мають значний вплив на ефективність, оскільки вони можуть покращити продуктивність та зменшити витрати.

Організація та управління: Спосіб організації роботи та стиль управління в організації також можуть впливати на економічну ефективність. Ефективне управління та гнучка організація роботи можуть сприяти підвищенню продуктивності.

Стратегія та планування: Якісне планування та стратегічне мислення допомагають організації адаптуватися до змін у бізнес-середовищі, а також оптимізувати свої дії з метою підвищення ефективності.

Зовнішнє середовище: Макроекономічні чинники, такі як інфляція, курс валют, економічний ріст, політична стабільність, та ін. можуть також впливати на економічну ефективність організації.

Усі ці чинники взаємопов'язані, і добре керування ними може підвищити економічну ефективність.

						Лист
						14
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Показники ефективності виробництва

I. Узагальнюючі показники економічної ефективності виробництва (рівень задоволення потреб ринку, виробництво продукції на одиницю витрат ресурсів, витрати на одиницю товарної продукції, прибуток на одиницю загальних витрат, рентабельність виробництва, народногосподарський ефект від використання одиниці продукції та ін.).

II. Показники ефективності використання живої праці (трудомісткість одиниці продукції, відносне вивільнення працівників, темпи росту продуктивності праці, частка приросту продукції за рахунок росту продуктивності праці, коефіцієнт ефективності використання робочого часу, економія фонду оплати праці, випуск продукції на 1 грн. фонду оплати праці тощо).

III. Показники ефективності використання основних виробничих фондів (фондовіддача основних фондів, фондомісткість продукції, рентабельність основних фондів, фондовіддача активної частини основних фондів і т.д.).

IV. Показники ефективності використання матеріальних ресурсів (матеріаломісткість продукції, матеріаловіддача, коефіцієнт використання найважливіших видів сировини і матеріалів, витрати палива і енергії на 1 грн. чистої продукції, економія матеріальних витрат, коефіцієнт вилучення корисних компонентів із сировини тощо).

V. Показники ефективності використання фінансових коштів (коефіцієнт оборотності оборотних коштів, тривалість одного обороту нормованих оборотних коштів, відносне вивільнення оборотних коштів, питомі капіталовкладення, капіталовкладення на одиницю введених потужностей, рентабельність інвестицій, строк окупності інвестицій та ін.).

VI. Показники якості продукції (економічний ефект від поліпшення якості продукції, частка продукції, яка відповідає кращим світовим і вітчизняним зразкам тощо)

Рис. 1.2.3 Показники ефективності виробництва [2]

Система показників економічної ефективності виробництва є набором показників, які використовуються для вимірювання та оцінки ефективності діяльності підприємства або виробничого процесу. Ці показники дозволяють оцінити ефективність використання ресурсів, здійснити аналіз результатів виробництва та приймати рішення щодо покращення продуктивності.

Основні показники економічної ефективності виробництва включають:

1. Валовий дохід (виручка) - сума грошових коштів, отриманих від продажу виробленої продукції або наданих послуг.

						Лист
						15
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

2. Валовий прибуток - різниця між валовим доходом та витратами на виробництво (сировина, матеріали, оплата праці, амортизація, витрати на утримання обладнання тощо).

3. Прибуток: Чистий прибуток, рентабельність продукції або послуг є важливими показниками ефективності. Вони вказують на те, наскільки успішно підприємство генерує прибуток зі своєї діяльності.

3. Рентабельність - співвідношення валового прибутку до валового доходу, що виражає відсоткову частку прибутку від виручки.

Рентабельність активів: Цей показник вказує на відношення між прибутком та активами підприємства. Вища рентабельність активів означає, що підприємство ефективно використовує свої активи для генерації прибутку.

Рентабельність власного капіталу: Цей показник вказує на здатність підприємства генерувати прибуток від свого власного капіталу. Вища рентабельність власного капіталу свідчить про ефективне управління підприємством.

4. Витрати на одиницю продукції - витрати, здійснені на виробництво одиниці продукції (або надання послуги), включаючи витрати на сировину, матеріали, працю та інші ресурси.

5. Продуктивність праці - обсяг виробленої продукції (або надання послуг) на одну одиницю праці, що характеризує ефективність використання праці робітниками.

6. Амортизаційні витрати - витрати, пов'язані зі зносом та старінням обладнання та машин, які використовуються у виробництві.

7. Чистий прибуток - різниця між валовим прибутком та загальними витратами (включаючи амортизацію та податки).

8. Показники рентабельності капіталу - такі як рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність інвестицій.

9. Ліквідність: Показники ліквідності вказують на здатність підприємства забезпечити своєчасну оплату зобов'язань. Це може включати співвідношення

						Лист
						16
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

поточних активів до поточних зобов'язань або коефіцієнти швидкого і поточного відношення.

Вибір конкретних показників залежить від галузі діяльності підприємства та його цілей. Для кожного підприємства можуть використовуватись свої специфічні показники, які найкраще відображають його ефективність та допомагають управлінню виробництвом.

1.3. Основні показники ефективності діяльності підприємства

Детально розглянемо характеристику та порядок визначення кожного показника ефективності виробництва (таблиця 1.3.3, 1.3.4).

Таблиця 1.3.1

Основні показники ефективності виробництва

№ з/п	Показник	Характеристика	Порядок визначення
1	Валовий дохід (виручка)	це загальний дохід, який компанія заробляє від продажу своїх товарів або послуг, не враховуючи витрати на їх виробництво або надання.	Валовий дохід = Всього продажів - Вартість товарів, проданих (Собівартість)
2	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	є різницею між доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та податками з продажу (податком на додану вартість, акцизним збором для підакцизних товарів), наданими знижками, поверненими проданими товарами та іншими вирахуваннями з доходу	ЧД = ВД-ПДВ-АЗ- Інші вирахування з доходу (1.3.1)

Продовження таблиці 1.3.3

3	Прибуток	це частина чистого доходу (чистої виручки), що залишається на підприємстві після відшкодування всіх витрат, пов'язаних з виробництвом, реалізацією продукції та іншими видами діяльності.	$P = D - B,$ (1.3.2) де P — прибуток; D — дохід (виручка); B — витрати.
4	Прибуток від операційної діяльності	це валовий прибуток, скоригований на різницю інших операційних доходів та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат).	$P_{\text{опер.}} = \text{ВП} + \text{Інші операційні доходи} - \text{АВ} - \text{Взб} - \text{Інші операційні витрати}$ (1.3.3)
5	Рентабельність	це відносний показник фінансових результатів підприємства, що вимірюється у відсотках та дає узагальнене й повне відображення кінцевих результатів використання усіх ресурсів на підприємстві за певний проміжок часу.	

Сформовано автором на основі джерела: [2]

Показник рентабельності - це важливий фінансовий індикатор, який використовується для оцінки ефективності бізнесу або інвестицій. Він характеризує здатність компанії або інвестиційного проекту генерувати прибуток від використаних ресурсів.

Існує багато типів показників рентабельності, залежно від того, які ресурси або витрати враховуються.

1. Рентабельність власного капіталу (Return on Equity, ROE) вимірює прибуток відносно власного капіталу компанії.

2. Рентабельність активів (Return on Assets, ROA) вимірює прибуток відносно загальної суми активів компанії.

3. Рентабельність інвестицій (Return on Investment, ROI) вимірює прибуток відносно інвестиційних витрат.

4. Рентабельність продажів (Return on Sales, ROS) вимірює прибуток відносно обсягу продажів.

Ці показники допомагають керівництву компанії, інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам оцінювати, наскільки ефективно компанія використовує свої ресурси для створення прибутку.

						Лист
						18
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Рентабельність власного капіталу ($R_{вк}$) – виражає ефективність використання активів, створених за власний рахунок [3, с. 114]:

$$R_{вк} = \frac{ЧП}{Кв} \cdot 100\%; \quad (1.3.4)$$

де $Кв$ – власний капітал підприємства.

Рентабельність активів ($R_{акт.}$) – характеризує ефективність використання всього наявного майна підприємства [3, с. 115]:

$$R_{акт.} = \frac{Пзд (ЧП)}{Са} \cdot 100\%; \quad (1.3.5)$$

де $Пзд$, $ЧП$ – прибуток від звичайної діяльності або чистий прибуток підприємства за рік, тис. грн.

$Са$ – середньорічна вартість активів, тис. грн.

Рентабельність продажу продукції ($R_{рп}$) характеризує доходність основної діяльності. Вона показує, скільки прибутку приносить кожна гривня обсягів реалізації підприємства і розраховується за формулою [3, с. 115]:

$$R_{рп} = \frac{Пзд}{РП} \cdot 100\%; \quad (1.3.6)$$

де $РП$ – обсяг реалізованої продукції, тис. грн.

						Лист
						19
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Визначення узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства
[2, с. 433]

Назва	Розрахункова формула	Характеристика
Виробництво продукції на одиницю витрат ресурсів	$B_e = \frac{Q}{V} \times 100\% B$	Характеризує обсяг виробництва продукції (валової, товарної, чистої) Q в розрахунку на одиницю витрат ресурсів V . Ефективною є динаміка збільшення даного показника.
Витрати на одиницю товарної продукції	$B_{ТП} = \frac{V}{Q_{ТП}} \times 100\%$	Характеризує обсяг витрат V , що припадає на одиницю товарної продукції $Q_{ТП}$. Ефективною є динаміка зменшення даного показника.
Витрати на одиницю реалізованої продукції	$B_{РП} = \frac{V}{Q_{РП}} \times 100\%$	Характеризує обсяг витрат V , що припадає на одиницю реалізованої продукції $Q_{РП}$. Ефективною є динаміка зменшення даного показника.
Прибуток на одиницю загальних витрат	$П_e = \frac{П}{V} \times 100\% B$	Характеризує обсяг прибутку $П$ (валового, від операційної діяльності, чистого) в розрахунку на одиницю витрат ресурсів V . Ефективною є динаміка збільшення даного показника.

1.4. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств України включає діяльність, пов'язану з експортом та імпортом товарів, послуг та капіталу. Вона має важливе значення для розвитку економіки країни і включає ряд аспектів:

Експорт: Україна є важливим світовим виробником і експортером зерна, зокрема пшениці та кукурудзи. Також Україна є одним з найбільших експортерів залізної руди. Інші ключові експортні сектори включають металургію, хімічну промисловість, інженерію та харчову промисловість.

						Лист
						20
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Імпорт: На підприємствах України також здійснюється значний обсяг імпорту. Важливі товари для імпорту включають нафту, газ, машини та обладнання, транспортні засоби, продукти харчування та фармацевтичні продукти.

Іноземні інвестиції: Підприємства України приваблюють іноземні інвестиції, що можуть бути використані для модернізації обладнання, розвитку нових продуктів та підвищення ефективності. Проте, рівень іноземних інвестицій може залежати від багатьох факторів, включаючи політичну стабільність, економічну політику та бізнес-середовище.

Міжнародні економічні відносини: Зовнішньоекономічна діяльність України в значній мірі залежить від її міжнародних економічних відносин. Україна є членом Світової організації торгівлі (WTO) та має безвізовий режим з Європейським Союзом, що сприяє розвитку зовнішньоекономічної діяльності.

Важливо зазначити, що зовнішньоекономічна діяльність в Україні зазнала значних змін в останні роки через різноманітні внутрішні та зовнішні виклики, включаючи вплив глобальної пандемії COVID-19 та війни в країні.

Зовнішньоекономічною діяльністю – це система економічних відносин, які складаються в процесі обміну ресурсами всіх видів між державами та їх економічними суб'єктами. Ці відносини включають усі аспекти економічного життя держави: виробництво, торгівлю, фінанси, інвестиційну сферу [4].

Згідно Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» зовнішньоекономічна діяльність - це діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [5].

Зовнішньоекономічна діяльність включає в себе різноманітні види діяльності, що спрямовані на взаємовідносини між господарськими суб'єктами різних країн. До її основних функцій належать:

1. Експорт-імпорт: Це діяльність, пов'язана з вивезенням або ввезенням товарів, послуг або технологій. Господарські суб'єкти експортують товари і послуги, які виробляють, а імпортують ті, які їм потрібні.

						Лист
						21
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

2. Інвестиційна діяльність: Включає прямі іноземні інвестиції в інші країни, які можуть мати вигляд створення нових підприємств, придбання існуючих або участі в них.

3. Трансфер технологій: Забезпечує передачу новітніх технологій, знань і досвіду з однієї країни до іншої.

4. Міжнародне співробітництво: Це процес встановлення та підтримки взаємовигідних відносин з міжнародними партнерами, зокрема шляхом участі в міжнародних організаціях і проектах.

5. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Включає розробку і впровадження політик та законодавства, що регулюють міжнародну торгівлю та інвестиційну діяльність.

6. Валютна операція: Забезпечує конвертацію валют, що потрібна для здійснення транснаціональних торгових операцій.

Усі ці функції допомагають забезпечити глобальну економічну інтеграцію та сприяють розвитку глобальної економіки.

Ефективність господарської діяльності вітчизняних підприємців у рамках правової системи України визначається, насамперед, ступенем досконалості охоплення сфер регулювання і ліберальності її законодавства. У зв'язку з цим зростає значення правового регулювання питань функціонування різних суб'єктів ЗЕД.

Зовнішньоекономічна діяльність регулюється такими Законами України:

- «Про зовнішньоекономічну діяльність» [5],
- «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» [6],
- «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності» [7],
- «Про режим іноземного інвестування» [8],
- «Про інвестиційну діяльність» [9],
- Митним кодексом України та інші [10].

						Лист
						22
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Основні цілі зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) можуть варіюватися залежно від країни і конкретної економічної політики, але загалом їх можна сформулювати так:

1. Розширення експорту: Однією з основних цілей ЗЕД є збільшення обсягів експорту товарів і послуг. Це сприяє залученню іноземних валют, стимулює зростання виробництва, підтримує розвиток внутрішнього підприємництва та сприяє збільшенню ВВП країни.

2. Залучення іноземних інвестицій: Країни активно залучають іноземні інвестиції з метою стимулювання економічного зростання, технологічного розвитку, створення нових робочих місць і підвищення життєвого рівня населення. Це може включати привабливі інвестиційні умови, зниження податкових ставок, створення сприятливого інвестиційного клімату та захист прав іноземних інвесторів.

3. Розширення міжнародної торгівлі: Країни прагнуть до укладання вигідних двосторонніх та багатосторонніх торговельних угод, зниження тарифних і нетарифних бар'єрів, просування своїх товарів на зовнішніх ринках і збільшення своєї долі в світовому експорті. Це допомагає розширити доступ до нових ринків збуту, сприяє розвитку виробництва і підвищує конкурентоспроможність.

4. Політична стабільність та дипломатичні відносини: ЗЕД може використовуватися для зміцнення політичних стосунків з іншими країнами шляхом співробітництва в економічних справах. Розширення торговельних відносин може сприяти побудові довіри, зміцненню дипломатичних зв'язків і зменшенню можливостей для конфліктів.

5. Забезпечення енергетичної безпеки: Багато країн залежать від імпорту енергоресурсів, тому розширення ЗЕД включає забезпечення стабільних джерел енергії та диверсифікацію постачання. Це може включати відносини з країнами-експортерами енергоресурсів, партнерство в енергетичних проектах та розвиток власних відновлюваних джерел енергії.

Виходячи з цього вищевказаного, зовнішньоекономічна діяльність підприємства включає всі економічні взаємовідносини з партнерами з-за кордону,

							Лист
							23
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата			

такі як експорт, імпорт, інвестиції, технологічне співробітництво та інші форми міжнародного бізнесу. Сутність і особливості ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства можуть бути наступними:

Розширення ринків збуту: Зовнішньоекономічна діяльність дозволяє підприємству збільшити свою клієнтську базу та розширити ринки збуту за межами внутрішнього ринку. Це надає можливість збільшити обсяги продажів і отримати більше прибутку.

Диверсифікація ризиків: Залучення до зовнішньоекономічної діяльності дозволяє підприємству зменшити ризики, пов'язані з залежністю від одного ринку або країни. Розподілення виробництва та збуту на різні ринки допомагає знизити вплив факторів, таких як зміни в економічній ситуації або політичні ризики в одному регіоні.

Залучення нових технологій та ноу-хау: Зовнішньоекономічна діяльність дає можливість підприємству отримати доступ до нових технологій, ноу-хау та передового досвіду, які можуть поліпшити якість продукції, знизити витрати виробництва і підвищити конкурентоспроможність на світовому ринку.

Економія масштабів: Залучення до зовнішньоекономічної діяльності може дозволити підприємству збільшити масштаби виробництва і знизити витрати завдяки використанню економії масштабу. Великі обсяги виробництва дозволяють підприємству отримати знижки на закупівлю сировини, матеріалів та обладнання.

Конкурентоспроможність: Залучення до зовнішньоекономічної діяльності допомагає підприємству покращити свою конкурентоспроможність на світовому ринку. Взаємодія з іноземними партнерами дозволяє вивчити їхні методи управління, підходи до маркетингу та реклами, а також зрозуміти потреби й смаки міжнародного споживача.

Розвиток інновацій: Зовнішньоекономічна діяльність сприяє стимулюванню інноваційного розвитку підприємства. Залучення до міжнародних ділових контактів, співробітництво з науковими та дослідницькими організаціями, участь у

						Лист
						24
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

міжнародних виставках та конференціях сприяють обміну ідеями та створенню нових продуктів та послуг.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства залежить від ряду факторів, таких як правильний вибір партнерів, адаптація продукції до вимог зовнішнього ринку, ефективне управління логістикою та постачанням, ефективний маркетинг та реклама на зовнішніх ринках, знання законодавства та митних процедур країн-партнерів тощо.

Необхідно також враховувати політичні, економічні, соціокультурні та технологічні ризики, пов'язані з міжнародною діяльністю. Підприємство повинно розробити стратегію зовнішньоекономічної діяльності, враховуючи всі ці фактори, і вести систематичний моніторинг та аналіз результатів для коригування стратегії та досягнення максимальної ефективності.

Характеристика зовнішньоекономічної діяльності підприємства включає в себе оцінку його інтернаціональних бізнес-операцій, таких як експорт, імпорт, прямі іноземні інвестиції та міжнародне партнерство. Для аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства слід враховувати такі аспекти:

1. Склад продукції для експорту/імпорту: Дослідження видів продукції, які підприємство експортує або імпортує, може дати зрозуміння його здатності конкурувати на міжнародному ринку.

2. Географія зовнішньоекономічної діяльності: Важливо розуміти, з якими країнами підприємство веде бізнес, а також оцінювати потенційні ринки для розширення.

3. Співвідношення експорту та імпорту: Важливо аналізувати, як підприємство балансує між експортом та імпортом. Велика кількість імпорту, наприклад, може вказувати на залежність від іноземних постачальників.

4. Рівень прямих іноземних інвестицій: Якщо підприємство вкладає в іноземні компанії або залучає іноземні інвестиції, це може вказувати на його стратегічні наміри щодо глобального ринку.

						Лист
						25
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

5. Міжнародні партнерства та співпраця: Оцінка міжнародних партнерств та альянсів, що включає підприємство, може вказувати на його репутацію та здатність вести бізнес на міжнародному рівні.

Кожен з цих аспектів може допомогти підприємству визначити свої сильні та слабкі сторони в зовнішньоекономічній діяльності та розробити стратегію для майбутнього зростання.

На нашу думку, Зовнішньоекономічна діяльність в умовах війни має важливе значення для підприємств. Ось кілька аспектів, які слід враховувати:

1. Умови війни можуть призвести до зменшення попиту на продукцію на внутрішньому ринку або навіть до його повного зупинення. Зовнішньоекономічна діяльність дає можливість підприємствам знайти нові ринки збуту за кордоном, що дозволить зберегти виробництво та дохідність.

2. Умови війни можуть також призвести до порушення ланцюжків постачання та зменшення доступності сировини або компонентів. Розширення мережі постачальників за межами конфліктної зони може забезпечити надійність постачання та уникнення проблем з виробництвом.

3. В умовах війни підприємствам може бути складно залучати внутрішні інвестиції через невизначеність та ризики. Однак зовнішні інвестори можуть бути більш зацікавлені в ризикових, але потенційно вигідних проектах.

4. Уряди часто надають різні заходи підтримки для експортерів, особливо в умовах кризи або конфлікту. Це можуть бути фінансові стимули, зниження митних тарифів, розширення торговельних угод та інші заходи, спрямовані на підтримку зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

5. Залежність підприємства від внутрішнього ринку може бути ризиковою в умовах війни. Залучення зовнішніх контрактів та партнерств з іноземними компаніями дозволяє розподілити ризики і зменшити вплив конфлікту на діяльність підприємства.

						Лист
						26
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

ВИСНОВОК ДО I РОЗДІЛУ

У першому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто основні показники ефективності діяльності підприємства.

Оцінка ефективності діяльності підприємства включає в себе ряд фінансових і нефінансових показників. Ось декілька ключових показників ефективності:

1. Фінансові показники:

- Прибуток: Прибуток до оподаткування (ЕВІТ) і чистий прибуток є загальними мірками прибутковості підприємства.

- Оборотність активів: Цей показник вимірює ефективність використання активів підприємством для генерування доходу.

- Рентабельність: Показники рентабельності, такі як рентабельність активів (ROA), рентабельність капіталу (ROE), і рентабельність продажів (ROS), дають змогу оцінити ефективність використання ресурсів.

- Ліквідність: Показники ліквідності, такі як поточний коефіцієнт і коефіцієнт швидкої ліквідності, дозволяють оцінити здатність підприємства покрити свої короткострокові зобов'язання.

- Фінансова стабільність: Показники фінансової стабільності, такі як коефіцієнт фінансової незалежності і коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами, дають змогу оцінити фінансову стабільність підприємства.

2. Нефінансові показники:

- Продуктивність: Показники продуктивності можуть включати обсяги виробництва на одну одиницю ресурсів, якість продукції і швидкість виконання робіт.

- Задоволеність клієнтів: Це можна виміряти за допомогою оцінок задоволеності клієнтів, кількості скарг і повторних покупок.

- Задоволеність персоналу: Оцінка моралю, відсотка збереження персоналу і результатів опитувань задоволеності співробітників може дати змогу оцінити задоволеність персоналу.

						Лист
						27
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

- Стійкість: Показники стійкості можуть включати вимірювання впливу діяльності підприємства на навколишнє середовище, а також його здатності протистояти зовнішнім шокам.

- Інновації: Оцінка кількості нових продуктів, процесів або ідей, які були впроваджені, може допомогти визначити ступінь інноваційності підприємства.

Кожне підприємство має визначити, які показники є найбільш важливими для їх конкретної ситуації і стратегії.

Будь-яке підприємство бажає розширювати свою зовнішньоекономічну діяльність. Для цього треба здійснювати аналіз показників ефективності діяльності підприємства, а також аналіз зовнішньоекономічної діяльності.

Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства може бути покращена шляхом застосування ряду стратегій. Ось деякі з них:

Розширення міжнародного ринку: Це означає пошук нових ринків для продуктів чи послуг підприємства. Розширення на міжнародні ринки може допомогти підприємству збільшити продажі та доходи.

Ефективне управління логістикою: Щоб оптимізувати вартість і ефективність, підприємство має належним чином управляти своєю логістикою. Це може включати в себе оптимізацію процесів доставки, складування та вантажних перевезень.

Підвищення конкурентоспроможності продукції: Розробка високоякісних продуктів, які відповідають потребам і вимогам міжнародного ринку, може збільшити конкурентоспроможність підприємства.

Співпраця з міжнародними партнерами: Це може включати спільні венчурні підприємства, партнерства, злиття та поглинання, які можуть розширити присутність підприємства на міжнародних ринках.

Ефективне використання технологій: Використання нових технологій, таких як AI, big data, blockchain, може поліпшити ефективність зовнішньоекономічної діяльності, зокрема в сферах, таких як прогнозування ринку, автоматизація процесів, захист від шахрайства та ін.

						Лист
						28
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Управління ризиками: Підприємства повинні управляти ризиками, пов'язаними з міжнародною торгівлею, включаючи курсові ризики, кредитні ризики та ризики невиконання контрактів. Це може включати використання фінансових інструментів, таких як ф'ючерси та опціони, для забезпечення захисту від небажаних коливань валютних курсів.

Покращення якості продукції: Якість продукції має велике значення для успіху на зовнішньому ринку. Постійні зусилля щодо покращення якості продукції, відповідність міжнародним стандартам можуть підвищити репутацію підприємства і його продуктів на зовнішніх ринках.

Основний принцип полягає в тому, що для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємству потрібно чітко розуміти потреби та особливості міжнародних ринків, на які воно виходить, та постійно працювати над вдосконаленням своїх товарів, послуг та процесів.

						Лист
						29
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ АТ «ОДЕСЬКИЙ КОНСЕРВНИЙ ЗАВОД ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ» ТА РИНКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ КОНСЕРВНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

2.2. Техніко-економічна характеристика АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

У табл. 2.1.3 відображена загальна інформація по АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування».

Таблиця 2.1.3

Загальна інформація по АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

№ з/п	Види характеристик	Опис
1	Повне найменування юридичної особи	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КОНСЕРВНИЙ ЗАВОД ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ»
2	Скорочена назва	АТ "ОКЗДХ"
3	Код ЄДРПОУ	05529030
4	Дата реєстрації	24.01.1996 (27 років 4 місяці)
5	Уповноважені особи	ЖУКОВ АНДРІЙ СЕРГІЙОВИЧ Гудим Валерій Юрійович
6	Розмір статутного капіталу	43 231 750,00 грн.
7	Організаційно-правова форма	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
8	Форма власності	Недержавна власність
9	Види діяльності	Основний: 10.86 Виробництво дитячого харчування та дієтичних харчових продуктів Інші: 10.32 Виробництво фруктових і овочевих соків 10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів 46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами 77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. 46.75 Оптова торгівля хімічними продуктами 49.41 Вантажний автомобільний транспорт 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів

						Лист
						30
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

		36.00 Забір, очищення та постачання води 52.10 Складське господарство 52.24 Транспортне оброблення вантажів 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур 01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових фруктів 01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників 01.29 Вирощування інших багаторічних культур 01.30 Відтворення рослин 01.63 Післяурожайна діяльність 10.51 Перероблення молока, виробництво масла та сиру 10.89 Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у. 43.12 Підготовчі роботи на будівельному майданчику
--	--	---

Сформовано автором на основі джерела: [11]

ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» підприємство консервної промисловості, що виготовляє: соки, фруктове пюре.

Історії підприємства починається з далекого 1867, коли грецькі промисловці заснували невелику приватну консервну фабрику, що переробляла в джеми екзотичні фрукти, що прибували в Одеський порт з інших країн.

У 1917 фабрику було націоналізовано, модернізовано і у 1928 вона перетворилась на Одеський дослідний консервний завод ім. В. Леніна.

1960 підприємство опанувало виробництво соків і пюре зміцевих фруктів і овочів, покриваючи до 60% радянського попиту (серед продуктів були популярні на той час «Рум'яні щічки», «Ніженка» і «Антошка»).

Починаючи з 1968 року, завод став великим гравцем у харчовій промисловості, виробляючи консервоване дитяче харчування, а також почав виробляти продукцію для космічної програми (супи, соки та каву).

Ще однією знахідкою заводу був винахід «бушонного» ковпачка для наповнення тубусів з пюре і рідкими продуктами.

У 1994 році на базі фабрики було створено компанію «Вітомарк Україна» і розпочато масштабну реконструкцію та модернізацію виробничих потужностей, в тому числі, з впровадженням сучасного обладнання з Італії, Фінляндії, Швеції та Німеччини.

						Лист
						31
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

З 1996 року компанія набула форми відкритого акціонерного товариства, а з 2011 року працює як приватне акціонерне товариство "ОКЗДХ".

У 1995 році АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» розпочав виробництво соків під торговою маркою «Jaffa» в картонній упаковці за технологією Tetra Pak (ця технологія була вперше застосована в Україні).

У 1998 році було створено нову виробничу лінію з випуску елітної продукції в скляній тарі під торговою маркою «Jaffa-Гранд», спеціально для готельного, ресторанного та кафе-сектора.

У 2002 році була запущена лінійка соків під брендом ОКЗДХ в упаковці з білого картону (у 2009 році цей продукт був перейменований на «Наш сік», а в 2016 році відбувся ребрендинг з новим дизайном упаковки).

Зі збільшенням обсягів виробництва в середині 2000-х років основна виробнича база була перенесена з Високого провулку на історичній території Одеси до села Степанівка Роздільнянського району Одеської області (Кучурганська виробнича філія, де відбувається весь процес від прийому фруктів і овочів до переробки продукції та виробництва).

Ще одна виробнича філія була створена на консервному заводі в с. Рахни Лісові Шаргородського (нині Тульчинського) району Вінницької області (переробка сировини для виробництва, приготування сокових концентратів та пюре).

На підприємстві функціонує складна технічна лінія з виробництва готової продукції:

- 16-розлив соку в різну тару (картон, Деякі машини здатні розливати до 20000 упаковок на годину, в тому числі TetraPak, скло та ПЕТ);
- лінії з виробництва дитячого харчування;
- лінії для пакування «Gualapack»;
- лінія для виробництва пюре та напівфабрикатів-концентратів.

З 2007 року компанія розпочала виробництво дитячого харчування в картонній упаковці під торговою маркою «Чудо-Чудо».

						Лист
						32
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

У 2008 році розпочато випуск води з підвищеною поживною цінністю «Aquarte».

З 2010 року компанія виробляє соки під торговою маркою «Джусік», а з 2013 року – сік прямого віджиму «Прямо сік» (з 2014 року продається під торговою маркою «Чудо-Чад»).

З 2017 року деякі продукти (дитяче пюре «Чудо-Чад», фруктові смузі «Jaffa» зі злаками) випускаються у зручному форматі «дой-пак».

З 2019 року завод також виробляє холодний чай Nestea, а з 2020 року – рослинний заміник молока Vega Milk.

Продукція заводу відзначена численними національними та міжнародними нагородами, а її асортимент постійно розширюється та оновлюється. Її частка на внутрішньому ринку становить близько 30 %.

АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» здійснює експорт до країн СНД та Балтії, Туркменістану, Туреччини, Греції, Ізраїлю, Кіпру, Лівії, Китаю, Єгипту тощо.

Кількість працівників (2021) – близько 800. Член правління - А. Жуков (з 2012 року). [15]

Ринок дитячого харчування в Україні є динамічним і відрізняється високим рівнем конкуренції. Він включає широкий асортимент продуктів, таких як молочні формули, пюре, соки, каші та багато іншого. Основні гравці на цьому ринку включають міжнародні та місцеві бренди.

Щодо трендів, спостерігається зростання попиту на органічні та природні продукти дитячого харчування, оскільки батьки все більше звертають увагу на здоров'я і добробут своїх дітей. Крім того, категорія готових до споживання продуктів також зростає, оскільки вони забезпечують зручність для зайнятих батьків.

Ціна на продукти дитячого харчування вже не займає головної позиції. Основне – якість, терміни придатності та збагачення мінералами та вітамінами. Така тенденція спостерігається і за кордоном, тому, для розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України має чудові перспективи в цьому напрямку.

									Лист
									33
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата					

Розглянемо розвиток виробництва дитячого харчування в Україні за останні роки.

Структура споживання продуктів дитячого харчування залежить від багатьох факторів, включаючи вік дитини, національні дієтичні вказівки, економічні умови, доступність продуктів, рекламу та багато іншого.

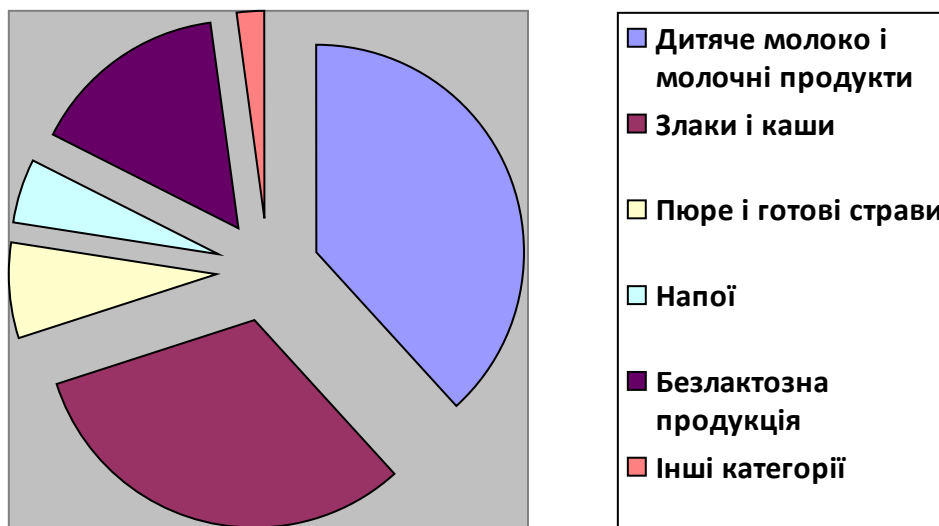

Рис. 2.1.4 Аналіз споживання різних категорій дитячого харчування за 2022 рік

1. Дитяче молоко і молочні продукти: це можуть бути спеціалізовані формули для немовлят, молочні каші, йогурти та інші продукти, спеціально розроблені для дітей.

2. Злаки і каші: це можуть бути продукти на основі злаків, призначені для дитячого харчування, зокрема готові каші і сухі каші, які можна приготувати вдома.

3. Пюре і готові страви: це можуть бути овочеві, фруктові, м'ясні пюре, а також готові страви, спеціально призначені для маленьких дітей.

4. Напої: це можуть бути спеціальні дитячі соки, безалкогольні напої, молочні напої тощо.

5. Безлактозна продукція.

З рисунку 2.1.4 ми бачимо, що лідером у споживання є молочні продукти та суміші, на другому місці – злаки та каші, вагоме місце у структурі споживання займають безлактозні продукти. Це спричинено виявленням алергічних реакцій у дітей на лактозу, або ж бажання батьків захистити своїх дітей від небажаних наслідків.

Підприємства дитячого харчування в Україні - це підприємства, що спеціалізуються на виробництві та постачанні продуктів харчування для дітей. Вони забезпечують дитячі заклади, такі як дитячі садки, школи, літні табори тощо, необхідними харчовими продуктами, враховуючи особливості харчування дітей різного віку.

Характеристика стану підприємств дитячого харчування в Україні може включати наступні аспекти:

Обсяг виробництва: Великі підприємства дитячого харчування можуть мати значну продуктивність і забезпечувати харчування для багатьох дитячих закладів. Менші підприємства можуть фокусуватися на обслуговуванні обмеженої кількості клієнтів.

Відповідність стандартам безпеки харчових продуктів: Підприємства дитячого харчування повинні дотримуватися високих стандартів безпеки харчових продуктів для дітей. Це включає дотримання правил санітарного контролю, вимог щодо якості та правильного підходу до приготування, зберігання та постачання продуктів.

Дієвість управління: Успішні підприємства дитячого харчування мають ефективну систему управління, яка охоплює всі аспекти виробництва, постачання та обслуговування клієнтів. Це може включати ефективне планування, контроль запасів, логістику та управління персоналом.

Якість продукції: Підприємства дитячого харчування повинні забезпечувати високу якість продуктів харчування, що відповідають харчовим потребам дітей різного віку. Це означає використання якісних інгредієнтів, дотримання рецептур та технологій приготування.

						Лист
						35
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Фінансова стійкість: Підприємства дитячого харчування повинні мати стійкі фінансові показники, щоб забезпечувати сталі постачання продуктів та інвестувати в покращення технологій та якості продукції.

Діагностика стану підприємств дитячого харчування в Україні може включати такі етапи:

Аналіз фінансових показників: Оцінка фінансового стану підприємства, включаючи доходи, витрати, рентабельність та ліквідність. Це може включати аналіз фінансових звітів, бюджетування та прогнозування.

Оцінка виробничих процесів: Аналіз ефективності виробничих процесів, включаючи використання сировини, технології приготування, контроль якості та логістику. Це може включати огляд устаткування та процесів виробництва.

Оцінка системи управління: Аналіз ефективності системи управління, включаючи планування, контроль запасів, управління персоналом та взаємодію з клієнтами. Це може включати оцінку використання програмного забезпечення та інших інструментів управління.

Аудит якості: Перевірка відповідності продукції підприємства вимогам безпеки та якості харчових продуктів для дітей. Це може включати огляд процесів приготування, зберігання та постачання продуктів, аналіз лабораторних даних та відгуків клієнтів.

Після проведення діагностики можна розробити план дій для покращення стану підприємств дитячого харчування, включаючи заходи з оптимізації виробничих процесів, підвищення якості продукції, покращення управління та фінансової стійкості, а також розширення зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Розглянемо показники ефективності підприємства продуктів дитячого харчування на прикладі АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування», а також показники ефективної зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

2.2. Аналіз внутрішнього фінансового стану АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

						Лист
						36
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Аналіз фінансового стану підприємства це систематичне дослідження його фінансового здоров'я. Цей аналіз дозволяє зрозуміти, чи здатне підприємство покривати свої витрати, інвестувати в розвиток та забезпечувати свою фінансову стабільність.

Щоб провести аналіз фінансового стану підприємства, необхідно проаналізувати фінансову звітність АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування».

Для початку, розглянемо Форму № 2 Звіт про фінансові результати АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр. (ДОДАТОК А, Б, В). За допомогою звітності, проаналізуємо доходи, витрати та отриманий прибуток підприємства за вказаний період (табл. 2.2.4)

Таблиця 2.2.4

Аналіз доходів, витрат та фінансового результату АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

№ з/п	Показники	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення	
					2021 порівняно з 2020	2022 порівняно з 2021
1	Чистий дохід (виручка) від реалізації	26 626	34 536	66 062	7 910	31526
2	Собівартість продукції	13 336	17 588	41 199	4252	23611
3	Валовий прибуток (збиток)	13 290	16 948	24 863	3658	7915
4	Інші операційні доходи	833	-	17 974	-833	17974
5	Адміністративні витрати	14 685	16 787	10 222	2102	-6565
6	Витрати на збут	15	-	125	-15	125
7	Інші операційні витрати	966	1 562	12 788	596	11225

Продовження таблиці 2.2.4

8	Фінансовий результат від операційної діяльності: - прибуток - збиток	- 1 543	-	19 702 - 1 401	1543	19702 1401
	Інші доходи	-	-	996	-	996
9	Фінансові витрати	1 376	2 193	4 037	817	1844
	Інші витрати	-	343	2 027	343	1684
10	Фінансовий результат до оподаткування: - прибуток - збиток	- 2 919	-	14 634 - 3 937	2919	14634 - 3937
11	Податок на прибуток	549	555	-3 254	6	-2699
12	Чистий фінансовий результат: - прибуток - збиток	- 2 370	555	11 380 - 3 382	555 2370	11380 -3382

Сформовано автором на основі джерела: [16]

З таблиці 2.2.4 видно, що АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020 рік отримали збитки у розмірі 2370 тис. грн. Це було спричинено тим, що собівартість продукції була всього 2 рази меншою за чисту виручку від реалізації. Також, високий показник склали адміністративні витрати.

У 2021 році ситуація на підприємстві покращується. Це було спричинене ростом чистого доходу на 7910 тис грн. в порівнянні з 2020 роком, при цьому, собівартість збільшилась всього на 4252 тис. грн., а адміністративні витрати збільшились на 2102 тис. грн. Це говорить про те, що фінансовий стан має тенденцію до покращення.

За 2022 рік на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» відчувається суттєвий ріст показників. Це стало результатом росту чистого доходу від реалізації продукції у 2022 році у порівнянні з 2021 на 31526 тис грн., при цьому, собівартість зросла на 23611 тис. грн., адміністративні витрати зменшились на 6565 тис. грн. У 2022 році АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» отримало прибуток у розмірі 7998 тис. грн., що на 7443 тис. грн. більше, ніж у 2021 році – 555 тис. грн.

						Лист
						38
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Це було спричинене низкою факторів, але основні з них – це пандемія у 2020 році, яка суттєво вплинула на показники, а за 2 роки ситуація змінилась в кращу сторону, не дивлячись на те, що країна охоплена війною, підприємство має перспективи для подальшого розвитку.

Далі проаналізуємо структуру та динаміку активів підприємства АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр. (табл. 2.2.5).

Таблиця 2.2.5

Аналіз динаміки та структури активів АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

№ з/п	Оборотні активи	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
					абс.	відносне	абс.	відносне
1	Необоротні активи	112 274	130 475	114 276	18201	16,0	-16199	-12,0
	% в загальній сумі активів	91,0	88,55	79,95	-	-	-	-
2	Оборотні активи	10 644	16 870	28 657	6226	58,0	11787	70,0
	% в загальній сумі активів	9,0	11,45	20,05	-	-	-	-
3	Запаси	540	1 306	196	766	142,0	-1110	-85,0
	% в сумі оборотних активів	5,0	7,74	0,68	-	-	-	-
4	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	7 713	12 758	11 632	5045	65,0	-1126	-9,0
	% в сумі оборотних активів	72,0	75,63	40,59	-	-	-	-
5	Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	2 062	2 200	15 796	138	7,0	13596	618,0
	% в сумі оборотних активів	19,0	13,04	55,12	-	-	-	-
6	Інша поточна дебіторська заборгованість	21	-	-	-21	100,0	-	-
	% в сумі оборотних активів	0,20	-	-	-	-	-	-
7	Гроші та їх еквіваленти	2	40	857	38	1900,0	817	2043,0
	% в сумі оборотних активів	0,02	0,24	2,99				
8	Витрати майбутніх періодів	63	113	98	50	79,0	-15	-13,0
	% в сумі оборотних активів	0,59	0,67	0,34	-	-	-	-
9	Інші оборотні активи	243	453	78	210	86,0	-375	-83,0
	% в сумі оборотних активів	2,28	2,69	0,27	-	-	-	-
10	Всього активи	122 918	147 345	142 933	24427	20,0	-4412	-3,0

Сформовано автором на основі джерела: [16]

З таблиці 2.2.6, можна побачити, що сума необоротних активів підприємства у 2021 році, у порівнянні з 2020 роком збільшилась на 18201 тис. грн, або на 16 %, що не можна сказати про 2022 рік, оскільки сума необоротних активів зменшилась на 16199 тис. грн. або на 12 %

В динаміці оборотних активів АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» відбулися також суттєві зміни. Спостерігається певний ріст суми оборотних активів: на 6226 тис. грн у 2021 році або на 58 % та на 11787 тис. грн. за 2022 рік, порівняно з 2021, а це – збільшення на 70 %. Такі зміни відбулись за рахунок таких факторів:

- запаси у 2021 році, порівняно з 2020 зросли на 766 тис. грн. або на 142 %, а в 2022 році сума зменшилась на 1110 тис. грн. або на 85 %;

- сума дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги зросла на 5045 тис. грн або на 65 %, але у 2022 році цей показник знизився на 1126 тис. грн. (9 %), у порівнянні з минулим роком;

- гроші та їх еквіваленти за аналізуємий період мають тенденцію до зростання, так у 2021 році їх розмір збільшився на 38 тис. грн., а у 2022 році - на 817 тис грн. (збільшення на 2043 %).

Проаналізувавши динаміку активів АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» можна прослідкувати ріст загальної суми активів у 2021 році на 24427 тис грн. або на 20 %, а у 2022 році ця сума була меншою на 4412 тис. грн або на 3% і склала 142933 тис. грн.

Також, в таблиці 2.2.5 розглянули структуру активів підприємства. З аналізу можна сказати, що доля необоротних активів за 2020-2022 рр. має набагато більший розмір, ніж оборотних. Вони складають 91%, 88,6%, 80% відповідно по роках.

У структурі оборотних активів найвищу питому вагу можна спостерігати у дебіторській заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги, вона складала 72%, 75,6%, 40,6 % відповідно по рокам 2020-2022 рр. Друге місце по питомій вазі в оборотних активах за 2020-2022 рр. займає дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами - 19,0%, 13,04%, 55,12% відповідно.

									Лист
									40
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата					

Важливим аспектом фінансового менеджменту є аналіз джерел формування активів компанії. Він дає змогу оцінити, звідки відбувається надходження ресурсів для підтримки роботи компанії, та розуміння ефективності її фінансового управління.

Аналіз джерел формування активів АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» представлено в таблиці 2.2.6.

Таблиця 2.2.6

Аналіз динаміки та структури джерел формування активів АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр., тис. грн.

№ з/п	Показники	2020	2021	2022	Відхилення 2021/2020		Відхилення 2022/2021	
					абсол.,	віднос-не, %	абсол.	віднос-не, %
1.	Власний капітал	98 885	95 503	107 000	-3382	-3,4	11497	12,0
	-у % до загальної суми джерел формування активів	80,5	65,8	74,9	-	-	-	-
1.1.	Зареєстрований (пайовий) капітал	43 232	43 232	43 232	-	-	-	-
	- у % до власного капіталу	43,7	45,3	40,4	-	-	-	-
1.2	Нерозподілений прибуток	55 653	52 271	63 768	-3382	-3,4	11497	12,0
	- у % до власного капіталу	56,3	54,7	59,6	-	-	-	-
2.	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	18 251	32 553	26 701	14302	78,4	-5852	-18,0
	- у % до всіх джерел формування активів	14,9	22,1	18,7	-	-	-	-
3.	Поточні зобов'язання	5 782	19 289	9 232	13507	233,6	-10057	52,1
	-у % до всіх джерел формування активів	4,7	13,1	6,5	-	-	-	-
4	Джерела формування активів, всього	122 918	147 345	142 933	24427	19,9	-4412	-3,0

Сформовано автором на основі джерела: [16]

З таблиці 2.2.6 видно, що власний капітал підприємства у 2021 році зменшився на 3382 тис. грн. (на 3,4 %), це було викликано зменшенням розміру

									Лист
									41
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата					

нерозподіленого прибутку на відповідну суму. У 2022 році ж ця сума зросла на 11497 тис. грн. або на 12 %.

Сума довгострокових зобов'язань та забезпечень за 2021 рік, у порівнянні з 2020 зросла на 14302 тс. грн (78,4 %), а у 2022 році, порівняно з попереднім зменшилась на 5852 тис. грн (на 18 %).

Поточні зобов'язання за 2021 рік значно зросли у порівнянні з 2020 роком на 13507 тис. грн. (233,6%), а у 2022 році їх сума зменшилась на 10 057 тис. грн. (52,1).

З таблиці 2.2.6 можемо спостерігати, що найвищу питому вагу серед джерел формування займає власний капітал підприємства: 2020 рік – 98 885 тис. грн. (80,5%), 2021 рік – 95 503 тис. грн. (65,8%), 2022 рік – 107 000 тис. грн. (74,9%). Далі по розміру питомої ваги йдуть довгострокові зобов'язання - 14,9%, 22,1%, 18,7% відповідно по рокам. Третє місце посідають поточні зобов'язання - 4,7%, 13,1%, 6,5% за 2020-2022 рр. відповідно.

Ознайомившись з балансом та виконавши аналіз структури активів і пасивів балансу підприємства необхідно провести більш детальний аналіз показників, що характеризують фінансовий стан підприємства (табл. 2.2.7). Такі показники можуть бути представлені у вигляді наступних груп, що характеризують платоспроможність (фінансову стійкість), ліквідність, ділову активність та рентабельність.

Таблиця 2.2.7

Аналіз показників, що характеризують фінансовий стан АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

№	Показники	Формула визначення [17]	2020	2021	2022
Аналіз платоспроможності (фінансової стійкості) підприємства					
1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	Власний капітал / Сума активів	0,81	0,66	0,75
2	Коефіцієнт фінансування	Власний капітал / (Довгострокові зобов'язання + Короткострокові зобов'язання)	4,11	1,84	2,98

Продовження таблиці 2.2.7

3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	Власні оборотні кошти / Оборотні активи	1,8	0,9	3,1
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні обігові кошти / Власний капітал	0,11	0,16	0,27
Аналіз ліквідності підприємства					
5	Коефіцієнт покриття	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	1,84	0,87	3,10
6	Коефіцієнт швидкої ліквідності	(Сума оборотних активів - Сума запасів) / Поточні зобов'язання	1,62	0,81	3,08
7	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти та їх еквіваленти / Поточні зобов'язання	0,0069	0,0021	0,0928
8	Чистий оборотний капітал, тис. грн.	Оборотні активи - Поточні зобов'язання	4862	-2419	19425
Аналіз ділової активності підприємства					
9	Коефіцієнт оборотності активів	Виручка (Чистий дохід) / Середньорічний обсяг активів	1,93	2,51	2,90
10	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	Виручка / Середньорічна сума дебіторської заборгованості	2,03	2,79	3,12
11	Фондовіддача основних засобів	Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції / Середньорічна залишкова сума основних засобів	0,25	0,29	0,55
12	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	Виручка (Чистий дохід) / Середньорічну суму власного капіталу	0,27	0,36	0,65
Аналіз рентабельності підприємства					
13	Рентабельність активів	Чистий прибуток (Чистий збиток) / Середньорічна сума активів × 100%	-17,0	4,0	35,0
14	Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток (Чистий збиток) / Середньорічна сума власного капіталу × 100%	-2,37	0,57	7,9
15	Рентабельність діяльності	Чистий прибуток (збиток) / Чистий дохід від реалізації	-8,9	1,6	12,1
17	Коефіцієнт рентабельності продукції	Чистий дохід від реалізації / Собівартість	2	1,96	1,6

Сформовано автором на основі джерела: [16]

Проаналізуємо проведені розрахунки з таблиці 2.2.7:

1. Коефіцієнт платоспроможності, або як його ще називають коефіцієнт автономії за 2020-2022 рр. склав: 0,81, 0,66, 0,75 відповідно по рокам. Коефіцієнт фінансової стійкості є одним з найважливіших коефіцієнтів фінансової

						Лист
						43
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

стабільності. Він відповідає співвідношенню між власним капіталом компанії та її загальними активами. Значення цього показника вказує на те, яка частина активів компанії може бути профінансована за рахунок власних коштів. Виходячи з цього, можна сказати, що АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» у 2020 році зміг профінансувати за рахунок власного капіталу 81% активів, у 2021 році – 66 %, а у 2022 році – 75%.

2. Коефіцієнт фінансової стабільності – це показник, який використовується для оцінки фінансової стійкості підприємства, його здатності виконувати свої зобов'язання перед кредиторами та інвесторами. Він вказує на ступінь залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування та може бути використаний для визначення ризиків, пов'язаних з його фінансовою діяльністю.

Нормативні значення цього показника перебувають у діапазоні 0,67-1,5; значення, нижчі за 0,67, свідчать про високий фінансовий ризик; значення, вищі за 1,5, можуть вказувати на наявність додаткових резервів для залучення позикових коштів і підвищення ефективності.

Коефіцієнт фінансування або коефіцієнт фінансової стабільності по АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» у 2020 році склав 4,11, у 2021 – 1,84, у 2022 – 2,98. З аналізу, можна сказати, що підприємство є фінансово стабільним. Рівень фінансового ризику є прийнятним: на кожну 1 гривню боргу компанії у 2020 році припадає 4,11 грн. капіталу, у 2021 році – 1,84 грн., 2022 році – 2,98 грн.

3. Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами є одним з фінансових показників, який допомагає оцінити ступінь фінансової стійкості підприємства. Він показує, яка частина оборотних активів компанії фінансується за рахунок власних коштів. Зазвичай, чим вищий цей коефіцієнт, тим менше підприємство залежить від зовнішнього фінансування, що може свідчити про більш стабільне фінансове становище.

Цей показник важливий для аналізу ліквідності та фінансової стабільності підприємства. Високий коефіцієнт свідчить про те, що підприємство має достатню

						Лист
						44
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

кількість власних ресурсів для підтримки своєї діяльності, тоді як низький коефіцієнт може вказувати на високу залежність від зовнішнього фінансування.

Власні оборотні активи включають грошові кошти, рахунки клієнтів, товари на складі тощо. Поточні зобов'язання включають короткострокові кредити, борги поставникам, заборгованості перед постачальниками тощо.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами виражається у відсотках або у десятковому форматі. Чим вище значення цього коефіцієнта, тим більша забезпеченість підприємства власними оборотними активами і його більша фінансова стійкість.

З таблиці 2.2.7 бачимо, що коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами за 2020 рік склав 1,8, за 2021 – 0,9 та за 2022 – 3,1. Можна сказати, що фінансова стійкість банку знаходиться на задовільному рівні.

4. Коефіцієнт маневреності власного капіталу за 2020-2022 рр. склав: 0,11; 0,16; 0,27 відповідно. Це говорить про те, що АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» має достатню суму власних коштів для фінансування необоротних активів та частини оборотних активів.

5. Коефіцієнт покриття (коефіцієнт миттєвої ліквідності) на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр. склав 1,84; 0,87; 3,10 відповідно. Нормативним значенням цього показника приймається діапазон від 1 до 3, але більш ідеальним є від 2 до 3. З таблиці 2.2.7 бачимо, що розрахований коефіцієнт за 2020 та 2021 роки не співпадає з нормативним ідеальним значенням, а в 2022 році показник має трохи завищене значення. Коефіцієнт нижче порогового значення вказує на проблеми з платоспроможністю, оскільки поточних активів недостатньо для покриття поточних зобов'язань. Така ситуація призводить до втрати довіри до компанії з боку кредиторів, постачальників, інвесторів та акціонерів. Проблеми з платоспроможністю також призводять до збільшення вартості позикових коштів, щоспричиняє прямі фінансові втрати. Значення розрахованого показника АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» не критичне, і, за останній рік коефіцієнт в межах норми, але потрібно

						Лист
						45
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

контролювати та регувати суму поточних активів, щоб покривати поточні зобов'язання підприємства.

6. Коефіцієнт швидкої ліквідності, який допомагає визначити, чи здатне підприємство покрити свої короткострокові зобов'язання за допомогою найбільш ліквідних активів. Критерії для цього показника коливаються від 0,5 до 1 і більше. Оскільки за період, що аналізувався значення коефіцієнта склало 1,62; 0,81; 3,08 відповідно по роках, це свідчить про те, що підприємство має достатньо ліквідних оборотних коштів для своєчасного погашення своїх зобов'язань.

7. Коефіцієнт абсолютної ліквідності на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр. склав 0,0069; 0,0021; 0,0928 відповідно за роками. Оскільки нормативними значеннями вважають значення 0,1-0,2, то за 2020 та 2021 роки ці показники були нижчі норми і вказувало на те, що компанія не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром, а у 2020 році значення цього показника було приближене до норми.

8. Розмір чистого оборотного капіталу на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» у 2020 році складала 4862 тис. грн., а у 2021 році ця сума мала від'ємний результат і склала – -2419 тис. грн., це говорить про те, що у 2021 році підприємство було неспроможне оплатити за рахунок оборотних активів свої короткострокові фінансові зобов'язання, а у 2022 році сума чистого оборотного капіталу склала 19425 тис. грн., це говорить про позитивну тенденцію на підприємстві щодо оплати своїх короткострокових фінансових зобов'язань.

В ході роботи, в таблиці 2.2.7 були розраховані показники ділової активності підприємства. Ось їх значення:

9. Для оцінки ефективності використання активів компанією було розраховано коефіцієнт оборотності активів. Він показує, яку суму виручки компанія здатна згенерувати за рахунок своїх активів. На підприємстві АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» такий показник за 2020 рік склав 1,93, у 2021 році – 2,51, а у 2022 році – 2,90. Розраховані дані показують, що ефективність використання активів з кожним роком зростає, це говорить про позитивну тенденцію. Але для того, щоб АТ «Одеський консервний завод

						Лист
						46
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

дитячого харчування» мало високий коефіцієнт оборотності активів потрібно переглянути ефективність використання ресурсів компанії і прийняти управлінські рішення щодо раціоналізації їх кількості на підприємстві для забезпечення максимальної ефективності виробництва з підвищенням рівня прибутковості.

10. Розрахований коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості має такі значення: у 2020 році – 2,03, у 2021 – 2,79, у 2022 – 3,12. З розрахунку можна прогледіти позитивну тенденцію, оскільки показник з кожним роком збільшується.

11. Наступним показником, що характеризує внутрішній фінансовий стан підприємства є фондоддача основних засобів. По підприємству, що аналізується просліджується таке значення цього показника: у 2020 році – 0,25, у 2021 – 0,29, у 2022 – 0,55. З розрахованих даних видно, що показник з кожним роком збільшується, але значення його низьке. Це говорить про те, що підприємство недостатньо використовує свої основні засоби. Тобто, потрібно підвищувати ефективність використання основних засобів на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування».

12. Розраховали фінансовий показник, який використовується для оцінки ефективності використання власного капіталу компанії. Коефіцієнт оборотності власного капіталу вимірює, наскільки ефективно компанія використовує свій власний капітал для генерації прибутку. На АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» цей показник мав такі значення – 0,27; 0,36; 0,65 за 2020, 2021 та 2022 роки відповідно. З розрахунку видно, що показник має тенденцію до росту і це є позитивним аспектом.

Для повного аналізу фінансового стану обов'язковим є розрахунок рівня рентабельності:

13. Рентабельність діяльності підприємства за 2020 рік склав: -8,9%. Це було спричинене отриманням збитку підприємством. За 2021 рік рівень рентабельності склав 1,6%, це говорить про те, що підприємство отримало прибуток і фінансовий стан значно покращується. За 2022 рік рівень рентабельності на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» склав 12,1%. Це говорить про те, що фінансовий стан підприємства значно покращує свої показники.

						Лист
						47
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

В свою чергу, рентабельність активів по підприємству за 2020-2022 роки склала: -17,0%; 4,0%; 35,0%, відповідно по роках. Це говорить про те, наскільки добре компанія заробляє гроші на своїх активах.

Коефіцієнт рентабельності продукції за 2020-2022 рр. має такі значення: 2%; 1,96 %; 1,6% відповідно по роках. З розрахунку видно, що цей показник з кожним роком зменшується. Тому, дуже важливо підвищувати цей показник, приймаючи правильні управлінські рішення щодо діяльності виробничої діяльності підприємства.

Однак важливо розуміти, що аналіз внутрішнього фінансового стану є лише частиною загального аналізу фінансового стану. Для повного розуміння фінансового здоров'я компанії також потрібно розглянути зовнішні фактори, такі як ринкові тенденції, конкуренція та загальна економічна ситуація.

Охарактеризувавши внутрішній фінансовий стан підприємства можемо сказати, що показники знаходяться в нормативних значеннях і підвищують їх рівень з кожним роком. Не дивлячись на війну в Україні, підприємство тримається на достойному рівні. В силу обставин, що сталися в нашій країні за останні роки, дуже важливим для виробничих підприємств є активне ведення зовнішньоекономічної діяльності. Для надання рекомендацій щодо вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності виконаємо її аналіз на АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування».

						Лист
						48
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

2.3. Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

Країни, з яким працює підприємство на зовнішньому ринку це: країни СНД та Балтії, Туркменістан, Туреччина, Греція, Ізраїль, Кіпр, Лівія, Китай, Єгипт.

Оцінка ефективності зовнішньоекономічної діяльності виробничих підприємств може проводитися за допомогою різних показників і методів. Основні показники, які можуть використовуватися для оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності включають:

1. Експортний обсяг: Обсяг експортних продажів є важливим показником ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Чим вищий обсяг експорту, тим більше підприємство продає свою продукцію на зовнішніх ринках і отримує додатковий прибуток.

2. Імпортний обсяг: Показник імпортного обсягу вказує на кількість товарів і послуг, які підприємство закуповує за кордоном. Зменшення імпортного обсягу може свідчити про збільшення внутрішнього виробництва і заміщення імпортних товарів власною продукцією.

3. Баланс зовнішньоекономічної діяльності: Баланс зовнішньоекономічної діяльності показує різницю між експортом і імпортом. Позитивний баланс свідчить про те, що виробниче підприємство більше експортує, ніж імпортує, що може бути ознакою його конкурентоспроможності на міжнародних ринках.

4. Рентабельність зовнішньоекономічної діяльності: Рентабельність зовнішньоекономічної діяльності відображає ефективність використання ресурсів підприємства в контексті зовнішнього ринку. Важливо враховувати не лише доходи, а й витрати, пов'язані з експортом.

Динаміка та структуру експорту в залежності від країн-експортерів підприємства АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр. представлена в табл. 2.3.8.

						Лист
						49
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Таблиця 2.3.8

Динаміка та структура експорту в залежності від країн-експортерів підприємства АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

Країни	2020		2021		2022		2022 р. до 2020 р.		
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	В стр-рі
Країни СНД	4029	12,0	2763	7,0	836	3,12	-3193	-79,3	-7,3
Туркменістан	2863	8,6	3723	9,4	1239	4,62	-1624	-56,7	-1,6
Китай	2119	6,3	2802	7,1	1708	6,37	-411	-19,4	3,4
Латвія	3235	9,7	4182	10,6	3947	14,72	712	22,01	12,3
Литва	2342	7,0	3079	7,8	3632	13,54	1290	55,08	48,08
Лівія	1970	5,9	2619	6,6	528	1,97	-1442	73,2	-2,9
Ізраїль	1074	3,2	1513	3,8	978	3,65	-96	-8,9	-
Країни Європи	9825	29,4	10467	26,5	13954	52,02	4129	42,03	12,63
Разом	33459	100	39459	100	26822	100	-6637	19,84	x

Джерело: складено за даними підприємства [16]

З таблиці 2.3.8 бачимо, що експорт продукції АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2022 рік, у порівнянні з 2020 роком був знижений на 6637 тис грн, або на 19,84%. Це було спричинено зменшення експорту з країнами СНД у 2022 році, порівняно з 2020 роком на 3193 тис. грн. а це на 79,3 %. З Туркменістаном сума експортованих товарів зменшилась на 1624 тис. грн, або на 56,7 %. Також зменшилась сума експорту у 2022 році до Китаю, у порівнянні з 2020 на 411 тис. грн., або на 19,4%. Сума експорту зазнала зменшення і в Лівію на 1442 тис. грн, або на 73,2%.

Таке зниження експорту було викликане війною в Україні, неможливістю поставки продукції, спричинені логістикою, а також політичні відносини. Загальна сума зменшення експорту за 2022 рік зменшилась у порівнянні з 2020 роком на 6637 тис. грн. (19,84%).

Проте просліджується ріст суми експорту в країни Балтії (Латвії та Литви) на 712 тис. грн (22,01%) та на 1290 тис. грн (55,08%) відповідно. В інші країни (країни Європи) експорт продукції збільшився на 4129 тис. грн. або на 42,03%. На це вплинула підтримка Європейського Союзу під час війни.

									Лист
									50
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата					

Питома вага експорту по кожній країні теж зазнала суттєвих змін. Так, у 2022 році найбільшу питому вагу по експорту займають країни Європи – 52,02 %, а найменша – до Лівії – 1,97 %.

Динаміку та структуру експортної діяльності за видами продукції у компанії АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр. можна представити в табл. 2.3.9

Таблиця 2.3.9

Динаміка та структура експортної діяльності за видами продукції АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

Продукція	2020		2021		2022		2022 р. до 2020 р.		Стр-ра
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	
Соки ТМ «Jaffa»	6240	18,7	6834	17,3	5648	21,06	-892	-14,29	2,36
Соки ТМ «Наш сік»	5584	16,7	6842	17,3	4355	16,24	-1229	-22,01	-0,46
Дитяче харчування ТМ «Чудо Чадо»	3824	11,4	6029	15,3	2785	10,38	-1039	-27,17	-1,02
Соки та смузі ТМ «Jaffa Kids»	2493	7,5	4202	10,7	2005	7,48	-488	-19,57	-0,02
Дитячі нектари «Джусік»	2315	6,9	3291	8,3	1895	7,07	-420	-18,14	0,17
Соки ТМ «Соковита»	4343	13,0	4072	10,3	1854	6,91	-2489	-57,3	-6,09
Вода ТМ «Aquarte»	2001	6,0	1484	3,8	1569	5,85	-432	-21,59	-0,15
Фруктові напівфабрикати	1522	4,6	1985	5,0	822	3,06	-700	-46,0	-1,54
Рослинне молоко «Vega Milk»	2014	6,0	2750	7,0	3857	14,38	1843	91,51	8,38
Інша продукція	3122	9,3	1969	5,0	2032	10,28	-1099	-35,20	0,98
Разом	33459	100	39459	100	26822	100	-6637	-19,84	x

Сформовано автором на основі джерела: [9]

З таблиці 2.3.9 можемо побачити, що аналізуючи зміну обсягу експорту за видами продукції за 2020-2022 рр. за 2022 рік відбулося суттєве зниження обсягу по кожному виду. Так, у 2022 році найменше АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» експортували фруктові напівфабрикати, сума експорту

									Лист
									51
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата					

склала 822 тис. грн., що на 700 тис грн. менше, ніж у 2020 році. Найбільшу суму експорту зайняли соки ТМ «Jaffa» і склали 5648 тис. грн, що менше, ніж у 2020 році на 892 тис. грн., це на 14.29 %. В загальній сумі експорт зменшився на 6637 тис. грн, а це на 19,84 %, в порівнянні з 2020 роком.

Найбільшу питому вагу у 2022 році, у загальній кількості експортованої продукції складають соки ТМ «Jaffa» - 21,06% від загальної суми товарів, це на 2,36 % більше нід у 2020 році. Найменшу питому вагу складають фруктові напівфабрикати – 3% від загальної сукупності, це на 1,54% менше, ніж за 2020 рік. Суттєвих змін у структурі видів продукції з 2020 по 2022 роки не відбулося.

Далі проаналізуємо динаміку показників ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.3.10

Динаміка показників ефективності здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 рр.

Показники	Роки			2022р. до 2020 р.	
	2020	2021	2022	+, –	%
Чистий дохід від зовнішньоекономічної діяльності, тис. грн.	33572	39459	26822	-6750	-20,1
Повні витрати на здійснення зовнішньоекономічної діяльності, тис. грн.:	31168	35403	35891	4723	15,2
- вартість експортованої продукції;	23049	24764	29574	6525	28,31
- витрати на митні формальності при експорті продукції;	1830	2245	806	-1024	-56,0
- витрати на управління та збут продукції;	6290	8394	5511	-779	-12,4
Частка вартості в повних витратах зовнішньоекономічної продукції, %	73,95	69,95	82,40	8,45	x
Частка витрат на митні формальності в повних витратах зовнішньоекономічної продукції, %	5,87	6,34	2,25	-3,62	x
Частка витрат на управління та збут в повних витратах експортної продукції, %	20,18	23,71	15,35	-4,83	x
Чистий прибуток від зовнішньоекономічної діяльності, тис.грн.	2404	4056	-9069	-6665	-277,25
Рентабельність зовнішньоекономічної діяльності, %	7,2	10,3	-33,8	-26,6	x

Джерело: складено за даними підприємства [19]

						Лист
						52
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

З таблиці 2.3.10 видно, що в 2020 та 2021 роках рівень рентабельності мав задовільний показник і мав тенденцію до росту. У 2022 році підприємство отримало збитки від зовнішньоекономічної діяльності, розмір збитку у 2022 році склав 9069 тис. грн., рівень рентабельності має від'ємне значення і склало -26,6%.

Ці зміни було спричинено політичним та економічним станом в країні. У 2022 році через війну та руйнування налагодженої логістики географія експорту кардинально змінилася. Водночас, через окупацію деяких регіонів України та зменшенню обсягу поставки продукції для виробництва, підприємство АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» витрачало ресурси на забезпечення внутрішнього споживання більше, ніж на експорт.

За допомогою SWOT-аналізу розглянемо слабкі та сильні сторони підприємства, та зробимо припущення щодо загроз та можливостей у розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства (рис. 2.3.5).

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>Високий рівень кваліфікації працівників. Ефективне виробниче обладнання та технології. Наявність власних інноваційних розробок. Доступ до сировини або угоди з надійними постачальниками. Позитивний імідж підприємства на міжнародному ринку.</p>	<p>Висока залежність від курсу валют. Недостатній рівень адаптації продукції до потреб іноземних ринків. Обмежені фінансові ресурси для зовнішньоекономічної діяльності. Важка логістика.</p>
Можливості	Загрози
<p>Відкриття нових ринків через міжнародні угоди та зниження тарифних бар'єрів. Зростання попиту на продукцію підприємства в інших країнах. Можливість отримання іноземних інвестицій та грантів. Співпраця з іноземними партнерами для розширення технологічних можливостей.</p>	<p>Зростання конкуренції на світових ринках. Політична нестабільність, війна та окупація регіонів, де підприємство реалізує свою продукцію. Зміни в законодавстві та нормативній базі країн-партнерів. Вплив глобальних економічних криз.</p>

Рис. 2.3.5 SWOT-аналіз для АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

ВИСНОВОК ДО II РОЗДІЛУ

Провівши аналіз внутрішнього фінансового стану АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування», можна зробити висновки, що, не дивлячись на військовий стан в Україні та тимчасову окупацію деяких регіонів України, показники знаходяться на достатньому рівні. АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2022 рік отримала прибуток у розмірі 7998 тис. грн., при тому, що у 2020 році підприємство отримало збиток. Рівень рентабельності за 2022 рік склав 12,1 %, при тому, що у 2020 році цей показник має від'ємне значення, а в 2021 році 1,6 %. Звичайно, підприємство повинно впроваджувати управлінські рішення для забезпечення підвищення рентабельності підприємства.

Проаналізувавши зовнішньоекономічну діяльність АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за 2020-2022 роки, можемо сказати, що підприємство мало перспективи, але за 2022 рік ситуація змінилась. Повномасштабне вторгнення в Україну вплинуло на показник рентабельності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Так, на кінець року цей показник мав від'ємний показник і склав - 33,8 %. Це було спричинено багатьма факторами, такими як:

- збільшення витрат на виробництво (оскільки вартість на сировину та матеріали зростає);
- погіршення логістики, у зв'язку з бойовими діями на території України;
- зменшення суми експорту до деяких країн.

Також у другому розділі провели SWOT-аналіз для АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування». Це дало змогу ідентифікувати Сильні сторони (Strengths), Слабкі сторони (Weaknesses), Можливості (Opportunities) та Загрози (Threats) для зовнішньоекономічної діяльності АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування». За допомогою аналізу зможемо надати рекомендації щодо покращення значень показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

						Лист
						54
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «ОДЕСЬКИЙ КОНСЕРВНИЙ ЗАВОД ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ»

3.1. Напрями вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

Існує багато варіантів можливих напрямів підвищення ефективності організації зовнішньо-економічної діяльності. Розглянемо деякі з них.

1. Зміна умови поставок. Дана стратегія є більшою мірою оптимізаційною, так як спрямована на зниження витрат і в результаті збільшення прибутку. На даний момент компанія АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» працює на умовах поставки СРТ, при яких всі витрати по сплаті мит, з транспортування несе підприємство. За даної умови, для продавця межа відповідальності при виборі умов СРТ проходить в момент прийому вантажу перевізником. Далі всі ризики і фінансові зобов'язання за витратами, пов'язаним з доставкою товару, несе покупець (або ділить їх з транспортною компанією або експедитором). Використання даних умов передбачає зростання його ризиків і витрати, і часто обмежуються доставкою та завантаженням партії товару в порт або на інше місце, в якому товар відвантажується покупцеві.

2. Компанія АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» має значні логістичні та транспортні витрати. З огляду на той факт, що поставки продукції здійснюються досить регулярно і великими партіями, буде можливо значно знизити витрати і відповідно значною мірою збільшити ефективність імпорتنих операцій за допомогою зміни умов транспортування товарів. АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» користується морським транспортом, який пропонується змінити на залізничний, що здешевить вартість партії на 300 дол. США, або на 11,4 тис. грн. за одиницю. Також, у зв'язку з війною в Україні логістика має незадовільний стан, особливо морським транспортом.

						Лист
						55
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

3. Компанія може розширити асортимент продукції, яка експортується. Це особливо важливо в сьогоденних реаліях. Адже, при тимчасовій втраті територій це завдання постає перед кожним підприємством – розширення каналів збуту та асортименту продукції. Збільшення асортименту в даному випадку пропонується у введенні додаткових продуктів, таких як:

- печиво дитяче запаковане, оскільки такий вид продукції популярний серед дітей і дуже смакую в тандемі з пюре або соками. Введення такої продукції може збільшити доходи від реалізації в середньому на рік на 6589 тис. грн. (з отримання доходів від реалізації печива підприємств дитячого харчування);

- створення пюре та соків не тільки з місцевих овочів та фруктів, а й залучати до виготовлення екзотичні продукти. Це спричинить не тільки ріст асортименту, а й розширення імпорту, створення нових каналів зв'язку. Продукти, що потрібно, на нашу думку виготовляти з екзотичних фруктів запропоновано:

- Соки ТМ «Наш сік» на 6532,5 тис. грн. (аналогічно як і за існуючою технологією, при умові, що новий продукт буде мати вищий рівень цін в 1,5 рази)

- Дитяче харчування ТМ «Чудо Чадо» на 4177,5 тис. грн.

- Дитячі нектари «Джусік» на 2842,5 тис. грн.

3.2. Економічне обґрунтування доцільності реалізації запропонованих заходів щодо вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування»

Детальніше розглянути ефективність впровадження запропонованих заходів для поліпшення зовнішньоекономічної діяльності АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» маємо можливість, виконавши певні розрахунки.

Розрахунок показників фінансового результату за умови зміни умов постачання (залізничний транспорт) проведемо у таблиці 3.2.11.

						Лист
						56
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

Таблиця 3.2.11

Розрахунок показників фінансового результату АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за умови зміни виду транспорту.

№	Показник	Значення
1	Доходи на рік, тис.грн..	26822
2	Кількість середньорічних продажів, од	125
3	Середня ціна одного, тис.грн..	214,58
4	Витрати на рік, тис.грн.(собівартість)	24491
7	Митний збір (2%), тис.грн.	489,8
9	Валовий прибуток, тис.грн.	1841,2
10	Податок на прибуток, тис.грн.	340,6
11	Чистий прибуток, тис. грн..	1500,6

Таблиця 3.2.12

Розрахунок показників фінансового результату АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» за умови зміни асортименту продукції.

№	Показник	Значення
1	Доходи на рік, тис.грн..	46963,5
2	Кількість середньорічних продажів, од	125
3	Середня ціна одного, тис.грн..	375,71
4	Витрати на рік, тис.грн.(собівартість)	39587
5	Витрати на придбання напівфабрикатів, тис.грн.	2475,0
7	Митний збір (2% від обсягу імпортованих товарів), тис.грн.	489,8
9	Валовий прибуток, тис.грн.	4411,7
10	Податок на прибуток, тис.грн.	816,2
11	Чистий прибуток, тис. грн..	3595,5

Таблиця 3.2.13

Розрахунок чистого прибутку підприємства до і після впровадження проектних заходів, тис. грн.

№ з/п	Показник	Значення до впровадження	Значення після впровадження	Відхилення	
				Абсолютне	Відносне
1	Доходи на рік, тис.грн..	26822	46964	0	-
2	Кількість середньорічних продажів, од	125	125	0	-
3	Середня ціна одного, тис.грн..	214,58	375,71	61,13	75,0
4	Витрати на рік, тис.грн.(собівартість)	35891	39587	3696	10,0
5	Витрати на придбання напівфабрикатів, тис.грн.		2475,0	2475	-
5	Митний збір	717,8	489,8	-228	31,8
7	Податок на прибуток, тис.грн.	216,4	816,2	599,8	277,0
8	Чистий прибуток, тис. грн..	-9069	3595,5	12664,5	140,0

Отже, з таблиці 3.2.10 бачимо, що за рахунок зміни виду транспортування контейнерів з морського транспорту на залізничний, знижуються витрати на придбання товару на 11400 тис.грн., або на 13,8 %. Враховуючи, що податки та збори при ввезенні товару в Україну сплачуються, виходячи з обсягів імпорту, то відповідно будуть знижуватись і відповідні видатки. Так, митні збори зменшаться на 228,0 тис.грн., або на 31,8%. Завдяки таким змінам та враховуючи, що обсяг у натуральних одиницях залишиться незмінним (125 одиниць на рік), підприємство може отримати чистий прибуток у сумі 3595,5 тис.грн., що на 12664,5 тис.грн. або на 140,0% більше, ніж за незмінних умов. Підприємство не тільки вийде на додатне значення фінансового результату, а й збільшить прибуток з зовнішньоекономічної діяльності.

									Лист
									58
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата					

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

Аналіз ефективності операцій ЗЕД дозволив виявити наявні проблеми в організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування». Тому було виокремлено певні напрями удосконалення організації експортно-імпортних операцій:

- зміна умови поставок;
- зміна умов транспортування;
- вихід на шлях імпорту за рахунок залучення екзотичної продукції для виробництва

Розглянувши всі запропоновані напрями, було вибрано заходи, впровадження яких найбільше впливає на ефективність організації зовнішньоекономічної діяльності.

Обрана стратегія полягає у виборі переходу до інших умов транспортування товару від морського до залізничного транспорту. Це дозволить здешевити вартість контейнеру на 300 дол.США, або на 11,4 тис.грн. за одиницю.

Реалізація даної стратегії дозволить зменшити собівартість продукції, збільшити прибуток. А розширення асортименту та залучення нових технологій виробництва збільшить доходи від реалізації і, тим самим, забезпечить прибутковість ЗЕД підприємства.

У третьому розділі було економічно обгрунтовано ефективність впровадження запропонованих заходів.

						Лист
						59
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.
2. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Е 45 Луцьк : Вежа-Друк, 2021.
3. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О.Болтянська .- Мелітополь: Люкс, 2020. – 272 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. –К.: «Центр учбової літератури», 2019. – 292 с.
5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ від 16.04.1991 р., із змінами і доповненнями. – Електронний ресурс
6. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»
7. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності»
8. Закон України «Про режим іноземного інвестування»
9. Закон України «Про інвестиційну діяльність»
10. Кобилецький В. Р., Коефіцієнт абсолютної ліквідності / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://analizua.com/slovník-ekonomichnikh-terminiv/250-koefitsient-absolyutnoji-likvidnosti>
11. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 2012. - № 44-45.
12. Одеський консервний завод дитячого харчування / А. О. Сабатин, О. В. Савченко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75212>

					БЕП 32.18.000.КРБ	Лист
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

13. Сервіс перевірки контрагентів YouControl - Акціонерне товариство «Одеський консервний завод дитячого харчування». – Електронний ресурс - [Режим доступу]: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/05529030/

14. Сервіс перевірки контрагентів YouControl - Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод». – Електронний ресурс - [Режим доступу]: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/00446003/

15. Сервіс перевірки контрагентів YouControl - Філія товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей». - Електронний ресурс - [Режим доступу]: https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/company_details/38073507/

16. Фінансова звітність ПрАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування».

					БЕП 32.18.000.КРБ	Лист
Зм.	Лист	№ докум.	Підпись	Дата		

ДОДАТОК А

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА "РОШЕН"	за ЄДРПОУ	00382125
Територія		за КОАТУУ	8036100000
Організаційно-правова форма господарювання		за КОПФГ	100
Вид економічної діяльності	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	10.82
Середня кількість працівників	750		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	проспект Науки, буд. 1, м.Київ, 03039		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2020 рік

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	0.00
накопичена амортизація	1002	0.00	0.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	0.00
Основні засоби	1010	583 172.00	1 871 142.00
первісна вартість	1011	867 860.00	2 221 643.00
знос	1012	284 688.00	350 501.00
Інвестиційна нерухомість	1015	648 315.00	801 177.00
первісна вартість	1016	669 525.00	840 340.00
знос	1017	21 210.00	39 163.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
первісна вартість	1021	0.00	0.00
накопичена амортизація	1022	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	0.00
інші фінансові інвестиції	1035	10.00	10.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	0.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	0.00
Гудвіл	1050	0.00	0.00
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	0.00
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	34 639.00	10 026.00
Усього за розділом I	1095	1 266 136.00	2 682 355.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	20 776.00	17 715.00
Виробничі запаси	1101	0.00	0.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	0.00
Готова продукція	1103	0.00	0.00
Товари	1104	0.00	0.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	0.00
Депозити перестраховання	1115	0.00	0.00
Векселі одержані	1120	0.00	0.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	102 545.00	113 648.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	1 239.00	2 837.00
з бюджетом	1135	6 539.00	181 700.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	369.00	5 162.00
з нарахованих доходів	1140	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	253.00	1 056.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	422.00	1 574.00
Готівка	1166	0.00	0.00
Рахунки в банках	1167	0.00	0.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	0.00
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	0.00
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	0.00
резервах незароблених премій	1183	0.00	0.00
інших страхових резервах	1184	0.00	0.00
Інші оборотні активи	1190	1 606.00	961.00
Усього за розділом II	1195	133 380.00	319 491.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	0.00
Баланс	1300	1 399 516.00	3 001 846.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	505 833.00	505 833.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	1 000 000.00
Капітал у дооцінках	1405	0.00	0.00
Додатковий капітал	1410	0.00	1 000 000.00
Емісійний дохід	1411	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	0.00
Резервний капітал	1415	5 345.00	5 762.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	376 238.00	381 078.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	0.00
Вилучений капітал	1430	0.00	0.00
Інші резерви	1435	0.00	0.00
Усього за розділом I	1495	887 416.00	1 892 673.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	23 454.00	21 014.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	0.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	36 594.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	0.00
Цільове фінансування	1525	0.00	0.00
Благодійна допомога	1526	0.00	0.00
Страхові резерви	1530	0.00	0.00
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	0.00
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	0.00
резерв незароблених премій	1533	0.00	0.00
інші страхові резерви	1534	0.00	0.00
Інвестиційні контракти	1535	0.00	0.00
Призовий фонд	1540	0.00	0.00
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	0.00
Усього за розділом II	1595	23 454.00	57 608.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
Векселі видані	1605	0.00	0.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	21 248.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
товари, роботи, послуги	1615	27 395.00	228 274.00
розрахунками з бюджетом	1620	4 403.00	7 076.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	0.00
розрахунками зі страхування	1625	4 226.00	7 057.00
розрахунками з оплати праці	1630	15 649.00	26 046.00
за одержаними авансами	1635	500.00	224.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	0.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	0.00
Поточні забезпечення	1660	11 714.00	17 675.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	0.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	424 759.00	743 965.00
Усього за розділом III	1695	488 646.00	1 051 565.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	0.00
Баланс	1900	1 399 516.00	3 001 846.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	638 817.00	470 093.00
Чисті зароблені страхові премії	2010	0.00	0.00
Премії підписані, валова сума	2011	0.00	0.00
Премії, передані у перестраховання	2012	0.00	0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0.00	0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	556 236.00	393 995.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0.00	0.00
Валовий: прибуток	2090	82 581.00	76 098.00
збиток	2095	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0.00	0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	1 840.00	6 768.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0.00	0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	42 484.00	34 322.00
Витрати на збут	2150	6 629.00	5 794.00
Інші операційні витрати	2180	42 247.00	35 072.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і	2182	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
сільськогосподарської продукції			
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	0.00	7 678.00
збиток	2195	6 939.00	0.00
Дохід від участі в капіталі	2200	20 000.00	0.00
Інші фінансові доходи	2220	66 180.00	69 894.00
Інші доходи	2240	0.00	0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241	0.00	0.00
Фінансові витрати	2250	71 888.00	67 736.00
Втрати від участі в капіталі	2255	0.00	0.00
Інші витрати	2270	0.00	0.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	7 353.00	9 836.00
збиток	2295	0.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 096.00	-1 506.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0.00	0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	5 257.00	8 330.00
збиток	2355	0.00	0.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0.00	0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	2410	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0.00	0.00
Інший сукупний дохід	2445	0.00	0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 257.00	8 330.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	84 342.00	67 637.00
Витрати на оплату праці	2505	323 058.00	229 719.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	70 275.00	49 107.00
Амортизація	2515	93 365.00	47 447.00
Інші операційні витрати	2520	73 798.00	60 548.00
Разом	2550	644 838.00	454 458.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	20 233 332 392.00	2 023 332 392.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	20 233 332 392.00	2 023 332 932.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.00	0.00
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.00	0.00

ДОДАТОК Б

Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КИЇВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА "РОШЕН"	за ЄДРПОУ	00382125
Територія		за КОАТУУ	8036100000
Організаційно-правова форма господарювання		за КОПФГ	100
Вид економічної діяльності	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КВЕД	10.82
Середня кількість працівників	750		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	проспект Науки,буд.1, м.Київ,03039		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31.12.2021

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	0.00	0.00
первісна вартість	1001	0.00	0.00
накопичена амортизація	1002	0.00	0.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.00	0.00
Основні засоби	1010	1 871 142.00	2 167 436.00
первісна вартість	1011	2 221 643.00	2 652 952.00
знос	1012	350 501.00	485 516.00
Інвестиційна нерухомість	1015	801 177.00	784 823.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
первісна вартість	1016	840 340.00	841 689.00
знос	1017	39 163.00	56 866.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00
первісна вартість	1021	0.00	0.00
накопичена амортизація	1022	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	0.00
інші фінансові інвестиції	1035	10.00	0.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	0.00
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	0.00
Гудвіл	1050	0.00	0.00
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	0.00
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	10 026.00	2 118.00
Усього за розділом I	1095	2 682 355.00	2 954 377.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	17 715.00	17 815.00
Виробничі запаси	1101	0.00	0.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	0.00
Готова продукція	1103	0.00	0.00
Товари	1104	0.00	0.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	0.00
Депозити перестрахування	1115	0.00	0.00
Векселі одержані	1120	0.00	0.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	113 648.00	147 231.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 837.00	2 722.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
з бюджетом	1135	181 700.00	41 390.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	5 162.00	1 512.00
з нарахованих доходів	1140	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	0.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 056.00	599.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 574.00	454.00
Готівка	1166	0.00	0.00
Рахунки в банках	1167	0.00	0.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	0.00
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	0.00
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	0.00
резервах незароблених премій	1183	0.00	0.00
інших страхових резервах	1184	0.00	0.00
Інші оборотні активи	1190	961.00	1 765.00
Усього за розділом II	1195	319 491.00	211 976.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	0.00
Баланс	1300	3 001 846.00	3 166 353.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 505 833.00	1 505 833.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	0.00
Капітал у дооцінках	1405	0.00	0.00
Додатковий капітал	1410	0.00	0.00
Емісійний дохід	1411	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	0.00
Резервний капітал	1415	5 762.00	6 025.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	381 078.00	406 594.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	0.00
Вилучений капітал	1430	0.00	0.00
Інші резерви	1435	0.00	0.00
Усього за розділом I	1495	1 892 673.00	1 918 452.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	21 014.00	18 594.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	0.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	36 594.00	12 343.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	0.00
Цільове фінансування	1525	0.00	0.00
Благодійна допомога	1526	0.00	0.00
Страхові резерви	1530	0.00	0.00
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	0.00
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	0.00
резерв незароблених премій	1533	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
інші страхові резерви	1534	0.00	0.00
Інвестиційні контракти	1535	0.00	0.00
Призовий фонд	1540	0.00	0.00
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	0.00
Усього за розділом II	1595	57 608.00	30 937.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
Векселі видані	1605	0.00	0.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	21 248.00	25 580.00
товари, роботи, послуги	1615	228 274.00	491 702.00
розрахунками з бюджетом	1620	7 076.00	7 281.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	0.00
розрахунками зі страхування	1625	7 057.00	7 355.00
розрахунками з оплати праці	1630	26 046.00	26 723.00
за одержаними авансами	1635	224.00	2 266.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	0.00
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	0.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	0.00
Поточні забезпечення	1660	17 675.00	18 280.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	0.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	743 965.00	637 777.00
Усього за розділом III	1695	1 051 565.00	1 216 964.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	0.00
Баланс	1900	3 001 846.00	3 166 353.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

на 31.12.2021

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	979 286.00	638 817.00
Чисті зароблені страхові премії	2010	0.00	0.00
Премії підписані, валова сума	2011	0.00	0.00
Премії, передані у перестраховання	2012	0.00	0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0.00	0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	863 265.00	556 236.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0.00	0.00
Валовий: прибуток	2090	116 021.00	82 581.00
збиток	2095	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0.00	0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	5 572.00	1 840.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	60 082.00	42 484.00
Витрати на збут	2150	7 984.00	6 629.00
Інші операційні витрати	2180	37 238.00	42 247.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0.00	0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	16 289.00	0.00
збиток	2195	0.00	6 939.00
Дохід від участі в капіталі	2200	24 500.00	20 000.00
Інші фінансові доходи	2220	49 393.00	66 180.00
Інші доходи	2240	490.00	0.00
Дохід від благодійної допомоги	2241	0.00	0.00
Фінансові витрати	2250	60 389.00	71 888.00
Втрати від участі в капіталі	2255	0.00	0.00
Інші витрати	2270	0.00	0.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	30 283.00	7 353.00
збиток	2295	0.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-4 504.00	-2 096.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0.00	0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	25 779.00	5 257.00
збиток	2355	0.00	0.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0.00	0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	2410	0.00	0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0.00	0.00
Інший сукупний дохід	2445	0.00	0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	25 779.00	5 257.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	174 098.00	84 342.00
Витрати на оплату праці	2505	442 969.00	323 058.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	96 421.00	70 275.00
Амортизація	2515	152 718.00	93 365.00
Інші операційні витрати	2520	107 635.00	73 798.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Разом	2550	973 841.00	644 838.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	6 023 332 392.00	2 023 332 392.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	6 023 332 932.00	2 023 332 932.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.00	0.00
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.00	0.00
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.00	0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 012 621.00	670 853.00
Повернення податків і зборів	3005	139 706.00	14 333.00
у тому числі податку на додану вартість	3006	139 706.00	14 333.00
Цільового фінансування	3010	9 634.00	6 471.00
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0.00	0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0.00	0.00
Надходження від повернення авансів	3020	467.00	868.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	25.00	76.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від операційної оренди	3040	123 869.00	83 686.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0.00	0.00
Надходження від страхових премій	3050	0.00	0.00
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0.00	0.00
Інші надходження	3095	2 176.00	822.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	309 936.00	191 837.00
Праці	3105	362 824.00	252 610.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	96 736.00	66 724.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	157 804.00	73 811.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	3 275.00	9 329.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	62 372.00	144.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	4 094.00	3 210.00
Витрачання на оплату авансів	3135	2 802.00	2 528.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	0.00	0.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	0.00	0.00
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	0.00	0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	0.00	0.00
Інші витрачання	3190	2 331.00	1 065.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	356 065.00	188 534.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0.00	0.00
необоротних активів	3205	86 681.00	14 966.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0.00	0.00
дивідендів	3220	24 500.00	20 000.00
Надходження від деривативів	3225	0.00	0.00
Надходження від погашення позик	3230	0.00	0.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0.00	0.00
Інші надходження	3250	0.00	0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	0.00	0.00
необоротних активів	3260	359 202.00	1 541 738.00
Виплати за деривативами	3270	0.00	0.00
Витрачання на надання позик	3275	0.00	0.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	0.00	0.00
Інші платежі	3290	0.00	0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-248 021.00	-1 506 772.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300	0.00	1 000 000.00
Отримання позик	3305	766 692.00	770 101.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0.00	0.00
Інші надходження	3340	0.00	0.00
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Погашення позик	3350	875 856.00	450 711.00
Сплату дивідендів	3355	0.00	0.00
Витрачання на сплату відсотків	3360	0.00	0.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	0.00	0.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	0.00	0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	0.00	0.00
Інші платежі	3390	0.00	0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-109 164.00	1 319 390.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-1 120.00	1 152.00
Залишок коштів на початок року	3405	1 574.00	422.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0.00	0.00
Залишок коштів на кінець року	3415	454.00	1 574.00

Календарний план

ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«ОСТРА»

розміщення у загальнодоступній інформаційній базі даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та на власному веб-сайті інформації, документів та повідомлень, оприлюднення яких вимагається відповідно до законодавства, крім особливої інформації на 2022 рік

№ п/п	Склад інформації	Строк розміщення інформації
1.	Річна інформація про емітента за 2021 рік	не пізніше 30.04.2022
2.	Річна фінансова звітність за 2021 рік	не пізніше 30.04.2022
3.	Проміжна інформація про емітента	за 4 квартал 2021 року - не пізніше 30.01.2022; за 1 квартал 2022 року - не пізніше 30.04.2022; за 2 квартал 2022 року - не пізніше 30.07.2022; за 3 квартал 2022 року - 30.10.2022 не пізніше
4.	Проміжна фінансова звітність	за 1 квартал 2022 року - не пізніше 30.04.2022; за 2 квартал 2022 року - не пізніше 30.07.2022; за 3 квартал 2022 року - 30.10.2022 не пізніше
5.	Інформація про проведення річних загальних зборів	не пізніше 30.03.2022
6.	Інша інформація, яка потребує оприлюднення відповідно до законодавства та щодо якої емітент може передбачити дату оприлюднення	у строки встановлені чинним законодавством